

Marechaussee Contact

2

2019

Marechaussee Contact
20e jaargang | nummer 2
April 2019

Marechaussee Contact is een uitgave van Stichting Marechaussee Contact en verschijnt tweemaandelijks. Het wordt verspreid onder de begunstigers van deze stichting. De realisatie is in handen van de commissie Redactie MC en voorlichting.

Aan de inhoud wordt veel zorg besteed, echter noch de stichting noch de redactie aanvaardt enige aansprakelijkheid voor eventuele fouten en/of onvolkomenheden. Door derden aangeleverde inhoud geeft niet noodzakelijk de mening van de stichting of de redactie weer. Voor het overnemen van artikelen, gedeelten daarvan of foto's is toestemming van de redactie vereist. Na verkregen toestemming dient de bron en in voorkomend geval de naam van de auteur te worden vermeld.

Redactie

Martin Aalbers
Roel Bouwman (website)
Jan Gaasbeek
Willem Geense
Frans Meijer
Henk Westland (eindredactie)

Aan dit nummer werkten verder mee:

Jan Bakker
Jack Vlaming
Edward Woldendorp

Contact met de redactie

Postbus 125, 7590 AC Denekamp
t.a.v. Redactie Marechaussee Contact
redactie@marechausseecontact.nl

Wijzigen van adresgegevens / opzeggen

ledensecretaris@marechausseecontact.nl
(zie verder pagina SMC-informatie
bij begunstigersadministratie)

Vormgeving

Content Innovators BV, Zwolle / Den Haag

Druk

Bariet Ten Brink BV, Meppel

Kopij volgende uitgave

Voor het aanleveren van kopij graag eerst contact opnemen met de redactie. De deadline voor het inzenden van de kopij voor de volgende uitgave is 10 mei 2019.

3	Observaties
4	Agenda Activiteiten voor en door (oud-)marechaussees
5	Nestelpennen Actuele berichten over de KMar
6	Beroeps Je maakt als marechaussee echt wat mee!
9	IKNG Mijn tijd in Nederlands-Indië, deel 2
12	1940-1945 Malentendu
14	Dienstplichtigen Het serum van dokter Es
17	Dienstplichtigen Oefening Atlantic Lion succesvol
18	Veteranen Gerrit Koele terug in WO2
20	Veteranen Veteranen... op naar Den Haag
21	Uitgelicht Veiligheid achter de schermen
24	Uit 'De Marechaussee grijpt in' Wat mij het meeste trok
25	Uit 'De Marechaussee grijpt in' Parabellums
26	SMC Contactdag Buren
27	SMC IM Arie van Veen Wie goed doet, goed ontmoet
28	SMC Reünie 59-1 Foto's van KMar-voertuigen gezocht
29	SMC Gelders Politie Mannenkoor
30	Personalia
31	SMC-informatie

Foto omslag:
1957, Diekirch (L), 101 Marbat,
vlnr: dpl wmr Bert van Horssen,
mar2 De Hoop, mar2 Van der Laan

En zomaar zijn er weer twee maanden voorbij. Op 22 maart is ons oud-adjutant-onderofficier en bestuurslid Arie van Veen ontvallen, het 'In memoriam' vindt u op pagina 27. Je staat er niet bij stil wanneer dingen gebeuren, terugkijkend vallen intensiteit, betekenis, gevolgen en dergelijke pas op. In de afgelopen twee maanden hebben we een (vermoedelijk terroristische) aanslag meegemaakt, is het politieke landschap wezenlijk veranderd, heeft de Brexit (op het moment van schrijven) nog steeds niet plaatsgevonden, hebben we een mooie contactmiddag in Buren gehad en heeft Commandant KMar besloten later dit jaar zijn functie over te dragen. Om maar iets te noemen. Betekenis en gevolgen zullen later duidelijk worden.

Des te opvallender is het dan ook dat na de vreselijke aanslag in Utrecht direct door allerlei deskundigen duiding werd gegeven aan de gebeurtenissen zonder de feiten voorhanden te hebben. Waar bestuur en politiek ruimte lieten voor meerdere motieven, deden de terreurdeskundigen dat niet. Zij waren immers uitgenodigd vanwege hun expertise, dus was het een terroristische aanslag. Verwarrend is het voor deze deskundigen dan als een vermoedelijke terroristische dader zich zou hebben laten leiden door andere meer psychisch beïnvloede motieven of gedragingen. Als een terreurdeskundige de ingrediënten probeert te verzinnen van de koek die bij voorbaat al gebakken is, dan heet dat 'framing'. Via woorden, en de beelden en gevoelens die ze oproepen, de manier waarop anderen naar de werkelijkheid kijken, beïnvloeden. Dit 'framen' kan er wel toe leiden dat elk geweldsincident al snel tot mogelijk terroristische daad wordt uitgeroepen. Ook in dit geval kreeg de aanslag heel snel een 'respons' als zijnde een terroristische aanslag. Er werd zelfs dreigingsniveau 5 afgekondigd voor de provincie Utrecht, kortgezegd "een terroristische aanslag in Nederland is op handen." Terwijl er feitelijk sprake was van voortvluchtige dader(s).

Nederland moet goed voorbereid zijn op incidenten. In 2010 is de zogenaamde amokprocedure ingesteld als reactie op een reeks internationale incidenten zoals gijzelingen in winkelcentra en scholen. Iedere agent en marechaussee is getraind in deze procedure, die erop gericht is om zo snel mogelijk een gewapend persoon te neutraliseren en slachtoffers (verder) te voorkomen. De schietpartij in Alphen aan de Rijn (april 2011) gaf een versnelling aan de invoering, waarbij de amokprocedure onderdeel werd van de Integrale Beroepsvaardigheden Training (IBT). In België en Duitsland werkt de politie met dezelfde richtlijnen zodat ook in de grensgebieden wederzijdse assistentie kan plaatsvinden.

Na de terroristische aanslagen in Europa – Charlie Hebdo (januari 2015) – is in Nederland gekozen voor een aanvullende aanpak. Indien er sprake is van een mogelijke terroristische aanslag dient er gebruik te worden gemaakt van een strategie van 'containing'. De eerste agent/marechaussee ter plaatse onderneemt niet direct actie, maar roept speciale eenheden op en wacht hun komst af. Dit betekent dat de Dienst Speciale Interventies (DSI) arriveert (substantieel beminst door marechaussees en mariniers).

“Framing,”

De DSI is eigenlijk de enig overgebleven eenheid in het herziene stelsel van speciale eenheden die kan optreden. In 2005 is het stelsel van bijzondere (bijstands)eenheden en diensten herzien om orde te scheppen in het onoverzichtelijk bestuurlijke veld dat bestond voor die tijd. De evaluatie van het stelsel van speciale eenheden (2008) heeft niet geleid tot grote wijzigingen. Gelet op de sterk gewijzigde werkelijkheid in geweldsincidenten en de duiding daarvan zou een nieuwe evaluatie en herziening op zijn plaats zijn. En dan liefst een die uitgaat van de operationele werkelijkheid en noodzaak. In een gereedschapskist horen naast een hamer ook andere middelen om zaken op te lossen, anders wordt ieder probleem een spijker. Daarbij mag de professionaliteit van de individuele agent en marechaussee in het publieke domein als 'first-responders' niet over het hoofd gezien worden. Maar vooral ook de potentie en slagkracht van andere eenheden dan enkel die van de politie, zodat de gereedschapskist verder gevuld raakt. Dit geeft de overheid en de professionals de kans om, ondanks 'framing' door media en zelfbenoemde deskundigen, een respons te geven op (gewelds)incidenten die proportioneel en subsidiair is. Termen waar wij naast woorden als waarheidsvinding nog steeds belang aan hechten.

Vooringenomenheid en 'framing' liggen ook op de loer bij de beschouwing van het Nederlands optreden in de Indische Archipel 1945-1950. Des te meer is het van belang om uit eerste hand getuigenissen te kunnen lezen. In dit aprilnummer vindt u het tweede deel van 'Mijn tijd in Nederlands-Indië' door Jan Bakker. Gelet op de reacties op het eerste deel een vervolg waar naar uitgekeken wordt.

André Peperkoorn EMPM
generaal-majoor b.d.
voorzitter Stichting Marechaussee Contact

Dinsdag 14 mei 2019

Reünie beroepslichting 69-3

Ben van Aalst organiseert een reünie voor zijn beroepslichting. Voor aanmelden en informatie stuur een e-mail naar Ben.

Locatie: Koning Willem III-kazerne, Apeldoorn

Contact: Ben van Aalst | ben.van.aalst@hotmail.com

Woensdag 22 mei 2019

SMC-contactmiddag Badhoevedorp

De contactmiddag op de Koningin Máximakazerne te Badhoevedorp wordt georganiseerd voor alle SMC-begunstigers met partner/begeleider. Aanvang 13.30 uur, kosten € 15,00 p.p. inclusief Indische rijsttafel. Niet-begunstigers zijn ook van harte welkom, zij betalen € 25,00 p.p.

Aanmelden door betaling op NL22 INGB 0007 5300 25 t.n.v. Reünievereniging Marechaussee Contact te Eindhoven o.v.v. Badhoevedorp; betaling uiterlijk 16 mei. Dieetwensen bij de aanmelding aangeven.

Locatie: Koningin Máximakazerne, Sloterweg 400, 1171 VK Badhoevedorp

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 |

reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Donderdag 23 mei 2019

Reünie beroepslichting 76-1

Loek Ruppert en Herman Leeninga organiseren een reünie voor hun lichtingsgenoten. Aanmelden bij Loek of Herman.

Locatie: Dependance Marechausseemuseum, Buren

Contact: Loek Ruppert | loek.ruppert@gmail.com

Herman Leeninga | htleeninga976@telfort.nl | 06-21392513

Donderdag 20 juni 2019

SMC-reünie Boerma-Plaizier/MPIII

De jaarlijkse reünie van Indiëgangers Boerma-Plaizier/MPIII is voor allen die gediend hebben in voormalig Nederlands-Indië, Nieuw-Guinea, Korea en Engeland bij het Korps MP en/of KMar, dan wel bij het Korps PT. Uiteraard zijn partners ook welkom.

De kosten zijn voor begunstigers met partner € 7,50 p.p., voor niet-begunstigers € 20,00 p.p. Aanmelden (uiterlijk 13 juni) door betaling op NL22 INGB 0007 5300 25, t.n.v. Reünievereniging Marechaussee Contact te Eindhoven o.v.v. Kompulani. Bij internetbankieren graag uw adres vermelden. Weduwen, begunstigers van SMC, kunnen gratis aan deze reünie deelnemen. Voor het bezoeken van deze reünie kunnen zij schriftelijk een gratis NS-vervoerbewijs aanvragen bij het Veteraneninstituut, Afdeling Dienstverlening, Postbus 125, 3940 AC Doorn. Uiterlijk 13 juni 2019 aanmelden bij voorzitter Reünievereniging MC (zie bij contact). Het programmaboekje wordt de deelnemers tijdig toegezonden.

Locatie: Reünie- en Congrescentrum Kumpulan, Bronbeek

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 | reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Dinsdag 3 september 2019

Reünie beroepslichting 79-5

Een viertal oud-leerlingen organiseert voor de eerste keer een reünie voor kader en oud-leerlingen van beroepslichting 79-5. Aanvang om 10.00 uur. Voor aanmelden en voor meer informatie, stuur een e-mail.

Locatie: Koning Willem III-kazerne, Apeldoorn

Contact: Daan Noort | 06-51829229 | reunie79-5@mindef.nl

Woensdag 4 september 2019

Reünie beroepslichting 74-5

Jos Verhaar organiseert voor zijn lichtingsgenoten een reünie. 50 man hebben zich al aangemeld. Ben je ook benieuwd? Neem contact op met Jos en meld je aan.

Locatie: Koning Willem III-kazerne, Apeldoorn

Contact: Jos Verhaar | jc.verhaar@icloud.com | 06-23851888

Donderdag 17 oktober 2019

Vriendendag Marechausseemuseum

Op uitnodiging van de Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechaussee. Tevens presentatie brochure nr. 54 over de School Opleiding Officieren Marechaussee (SOOM) in bezettingstijd.

Locatie: nog niet bekend

Contact: Peter Coomans | rolinka_peter@kpnmail.nl

Donderdag 7 november 2019

Algemene SMC-reünie Bronbeek

De jaarlijkse Algemene Reünie van SMC vindt plaats op Landgoed Bronbeek te Arnhem. Deze reünie is bedoeld voor zowel begunstigers als niet-begunstigers van SMC. Het programma met routebeschrijving ontvangt u circa twee weken voor de reüniedatum.

De bijdrage is voor begunstigers als ook hun partner € 15,00 p.p., voor niet-begunstigers als ook hun partner € 25,00 is p.p. (incl. buffet en drie consumpties). Aanmelden (uiterlijk 31 oktober) door betaling op NL22 INGB 0007 5300 25, t.n.v. Reünievereniging Marechaussee Contact te Eindhoven o.v.v. Reünie Bronbeek. Bij internetbankieren uw adres vermelden. Dieetwensen bij de aanmelding aangeven.

Locatie: Reünie- en Congrescentrum Kumpulan, Bronbeek

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 | reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Oproep reünie Brigade Ypenburg

René Westerman wil een reünie organiseren voor iedereen die bij Brigade Ypenburg heeft gediend. Aanmelden via e-mail (zie hieronder)

Contact: René Westerman | reuniekmarypenburg@gmail.com

Wekelijks plaatst SMC oproepen en actuele informatie over reünies in haar zondagse e-mailnieuwsbrief. Ontvangt u nog geen nieuwsbrief? Geef uw e-mailadres door aan redactie@marechausseecontact.nl!

Van Trompetterkorps naar Orkest Koninklijke Marechaussee

De leden van het Trompetterkorps bespelen al jaren meer instrumenten dan de trompet alleen. Daarom kreeg het korps een nieuwe naam: **Orkest Koninklijke Marechaussee**.

Luitenant-generaal Harry van den Brink introduceerde de naam tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst begin januari, waar het orkest zorgde voor de muzikale omlijsting. CKMar sprak ook zijn waardering uit voor het orkest.

Het Orkest Koninklijke Marechaussee is een professioneel fanfare-orkest, maar kan ook in allerlei andere samenstellingen optreden. De orkestmusici zijn allen werkzaam voor de Koninklijke Marechaussee, waarbij het grootste aantal musici een deeltijdcontract heeft of het muzikantschap als nevenfunctie uitvoert.

Nieuw digitaal gereedschap

De Koninklijke Marechaussee is een digitaal hulpmiddel rijker. Het zogenoemde **Mobile Capture Device** is een apparaat waarmee marechaussees met een grenspolitietask identiteitsdocumenten kunnen scannen en zo controleren. Hiermee wordt het werk makkelijker gemaakt, maar gaat het vooral ook sneller.

De Brigade Scheldestromen nam eind januari als eerste de nieuwe tool in gebruik. Minder tikken, meer scannen. Wat kun je ermee? De pasfoto op de chip van het document kan nu digitaal worden uitgelezen via de **Hit no hit**

(HNH)-app, die iedere marechaussee tegenwoordig op zijn smartphone van de baas heeft. Dat is fijn, want die chip is lastig te vervalsen.

Om de chip uit te lezen is het noodzakelijk de **MRZ** (Machine Readable Zone), oftewel de strook onderaan het paspoort, te scannen via de HNH-app. Die scan-functionaliteit is dan ook toegevoegd aan de app. Met deze gegevens (die je voorheen handmatig moest intypen) kun je via de app direct de registers checken en een bevraging starten. Een greep uit de extra functionaliteiten die er de komende tijd nog

bijkomen: vingerafdrukcontrole, kentekens scannen en het uitlezen van digitale persoonsgegevens van de chip.

Nieuw legitimatiebewijs

Brigadegeneraal Laurent Hendrickx nam deze week het eerste nieuwe legitimatiebewijs KMar in ontvangst. De pas, die sinds 2004 in gebruik is, was toe aan een update. Er is een aantal elementen gewijzigd. Zo is de sticker met hologram veranderd en is er een onzichtbare tekst, die oplicht in blacklight, toegevoegd. Het legitimatiebewijs KMar dient als bewijs van legitimatie voor elk lid van de KMar die belast is met de uitoefening van een politietask. Zodra een pas verloopt, ontvangt een medewerker het nieuwe legitimatiebewijs.

Bron: KMarMagazine 01-2019, foto's: MediaCentrum Defensie

Je maakt als marechaussee echt wat mee!

Jan Gaasbeek is redactielid van ons tijdschrift *Marechaussee Contact* en van zijn hand verschijnen regelmatig artikelen. Hij is bijna 36 jaar marechaussee geweest en heeft ook een aantal jaren buiten het Wapen gediend. In een openhartig gesprek blikken we terug op zijn bijzondere carrière. | Door: Henk Westland

1997, Breda, tertiaire vorming

Na de ambachtsschool dient Jan als zestienjarige(!) een korte tijd bij de Koninklijke Marine maar heeft het daar niet naar zijn zin. Hij vertrekt en werkt daarna een poosje als machinebankwerker en elektricien. Op 15 maart 1967 begint zijn opleiding voor marechaussee in Apeldoorn: hij wordt gelegerd in gebouw 22 van het B-School Eskadron en ingedeeld bij peloton 67-2. Jan: "Eigenlijk zou ik als dienstplichtige bij de Marechaussee worden ingedeeld maar de mogelijkheid deed zich voor om als beroeps in dienst te treden. Nooit een moment spijt van gehad."

Brigade Soestdijk is zijn eerste plaatsing, waar kapitein Koeman commandant is. "Deze, ik mag wel zeggen, legendarische kapitein had een eigen Wet op de Krijgstucht ontworpen. Als hem iets niet zinde deelde hij straffen uit van 'enige dagen tot levenslang verstoken van gunsten'. Menig marechaussee liep een straf van hem op. Kort voor mijn overplaatsing naar Brigade Amersfoort overkwam mij een eenzijdig verkeers-

ongeval, dat door deze brigade werd afgehandeld. Er werd proces-verbaal opgemaakt en op de dag dat ik mij in Amersfoort meldde, kreeg ik als welkomstgeschenk door de brigadecommandant een acceptgiro uitgereikt: een boete (schikking) van fl. 50,- opgelegd door de Auditeur-Militair. Best wel veel geld voor die tijd! Maar snel betalen was het advies van de brigadecommandant." Na zijn bevordering tot marechaussee der 1e klasse wordt Jan weer geplaatst bij de Brigade Soestdijk om vervolgens naar Amersfoort terug te keren.

Die periode in Amersfoort is een leerzame. "Het was ook prettig dienen bij deze brigade. Door het kazerneringsbeingsel waren veel marechaussees intern en gingen gezellig met elkaar om. Ik heb er tot op de dag van vandaag vrienden aan overgehouden." Jan verstaat zijn vak en gaat in 1971 naar de wachtmeesteropleiding. In 1972 trouwt hij met Ina. Ingeschreven op het adres Frankenlaan 70 in Apeldoorn, wordt de

rekening van de trouwkaarten verstuurd naar dit adres. Toenmalig wachtmeester en sportinstructeur in Apeldoorn, naamgenoot Jan Gaasbeek, ontvangt deze rekening op zijn bureau, maar weet bruidegom Jan snel te vinden. Tijdens SMC-bijeenkomsten en andere momenten wordt Jan nog vaak aangesproken met de vraag of hij 'de Jan Gaasbeek uit Apeldoorn is'. Nou, niet dus!

Bevorderd tot wachtmeester gaat Jan werken bij de afdeling Beveiliging van Brigade Den Haag. Hij verricht ook diensten als wachtcommandant in het ministerie van Defensie waar hij overigens 27 jaar later zijn laatste functie zal vervullen. Op zoek naar een woning in Den Haag moet hij zich melden bij het Garnizoensbureau. "Ina raakte onmiddellijk zwanger althans dat werd door een medewerker van het bureau besloten. Snel daarna kregen wij een woning toegewezen in Rijswijk. Overigens kregen Ina en ik twee prachtige kinderen. Ruud en Inge die beiden op 17 juni

maar met vijf jaar verschil ertussen zijn geboren. Ruud is politieagent en bezig met internetcriminaliteit. Inge studeerde cum laude af en is meester in de rechten. Ze was vijftien jaar werkzaam bij het kantoor van de Landsadvocaat met onder andere detentierecht in haar pakket en werkt nu bij het Functioneel Parket in Amsterdam."

Twee jaar later in 1974 is Jan weer op een vertrouwd nest, Brigade Amersfoort. Hij wordt ook als instructeur ingezet bij verkeersopleidingen van de 2e Divisie KMar, zoals de Voortgezette Praktische Vorming Bestuurders KMar-motorvoertuigen (VPV-B). Zijn ervaringen als civiel rijinstructeur – Jan heeft in zijn vrije tijd daarvoor een opleiding gevolgd – komen daarbij goed van pas. Tevens vindt indeling plaats bij het G-Eskadron van het District KMar Utrecht, waarvoor hij in Veldhoven bij het Pantserinfanterie Rijopleidingscentrum (PIROC) de opleiding voor YP408-chauffeur volgt.

Na de HOOV-KMAR in 1983/1984 gaat hij naar het bureau Verkeer en Verbindingen van de Staf KMar in Den Haag. Hij werkt aan projecten op het gebied van verkeer en is tevens secretaris van de Verkeerscommissie KMar (VCKMAR). Ook participeert Jan met zijn bureauhoofd in de Interservice Werkgroep Verkeersveiligheid (IWVV). Drie jaar later wordt hij nu als opperwachtmeester weer geplaatst bij Brigade Amersfoort, is hoofd van een dienstploeg en wordt belast met planning en de brigadeadministratie. Tevens is hij milieucoördinator en als vervangend brigadecommandant treedt hij op als Hulpofficier van Justitie.

"Ook in mijn tijd als onderofficier werkte ik graag bij de Brigade Amersfoort. Samen met collega's werden veel onderzoeken verricht. Veel aanrijdingen met dodelijke afloop die ik kennelijk aantrok. Ik behandelde ook een bijzonder milieudelict. Een tankauto was aan de BOS-pomp van de Bernhardkazerne in Amersfoort dieselolie aan het lossen. De chauffeur zat in de cabine van de tankauto en had niet in de gaten dat honderden liters via de ontluuchtingspijpen van het BOS-laadstation de weg

op stroomden. Omdat toepassing van wetgeving op milieugebied en onderzoeken bij de KMar nog in de kinderschoenen stonden, heb ik met hulp van oud-marechaussees werkzaam bij de milieupolitie in Amersfoort het dossier samengesteld. En dat zag er goed uit al zeg ik het zelf."

Militair Penitentiair Centrum

In april 1990 wordt Jan als waarnemend commandant geplaatst bij de CVKMAR in Driebergen en korte tijd later overgeplaatst naar het Militair Penitentiair Centrum in Nieuwersluis (MPC-N). "Er was bij de Marechaussee een grote reorganisatie gaande en ik zat als opperwachtmeester bij de CVKMAR op een adjudantsstoel en moest daarvoor wijken. Na overleg met de afdeling Personeel van Staf KMar, werd ik als paviljoenshoofd geplaatst bij het MPC-N waar ik later met terugwerkende kracht adjudant werd."

"Er waren maar weinig militaire gedetineerden. Het P-paviljoen beneden stond leeg en het B-paviljoen was niet meer in gebruik. Dat veranderde toen de directeur (commandant) van het MPC-N contact opnam met commissaris Nordholt van de gemeentepolitie Amsterdam. Er was daar een tekort aan cellen voor (criminele) vreemdelingen die wachtten op uitzetting. Hij bood Nordholt die celruimte aan. Het onderbrengen in MPC-N van vreemdelingen – de capaciteit werd zelfs vergroot door een extra (nood) paviljoen te bouwen en meerdere vreemdelingen op een cel te plaatsen

– verliep niet zonder slag of stoot. Het personeel (Instructeurs Gestraftenbevaarders) afkomstig van alle krijgsmacht delen en KMar ging er flexibel mee om en bracht het er goed vanaf. Ga er maar aanstaan: die vreemdelingen waren soms zeer problematisch en onhandelbaar waardoor er ook tot

1969, Brigade Amersfoort

1973, Den Haag, Plein 4, wachtcommandant MvD, wmr Gaasbeek (boven, midden)

1993, Nieuwersluis, Militair Penitentiair Centrum

2002, Den Haag, hoofd Veiligheidszaken MvD

'plaatsing in een isoleercel' moest worden overgegaan. Een ingrijpende gebeurtenis voor de vreemdeling maar ook voor het personeel. Zelf heb ik daartoe ook opdracht moeten geven nadat ik was bedreigd en met eten bekogeld."

"Een incident dat ik mij nog goed herinner was het overlijden van een vreemdeling in zijn cel. De man had diep in zijn rectum een buisje met drugs gestopt, dat bij de intake niet was ontdekt. Hij kreeg in verband met zijn verslaving van de medische dienst methadon verstrekt. Hij perste het buisje eruit en door het drugsgebruik in combinatie met het slikken van methadon, moest hij braken en stikte. Een personeelslid heeft nog getracht hem te reanimeren. De Rijksrecherche stelde vast dat het personeel niets te verwijten viel."

"Ook de bevrijding van vreemdelingen van buitenaf door vermoedelijk gewapende criminelen herinner ik mij nog zeer goed. Het veroorzaakte veel impact. Een heel andere ervaring was het onderbrengen van een grote groep transseksuele vreemdelingen, waarbij we ook behoorlijk gelachen hebben. En het toepassen van de 'klinkerprocedure': niet-uitzetbare vreemdelingen werden met een dienstvoertuig naar het station in Breukelen gebracht met de opdracht Nederland te verlaten. Dus niet...! Sommigen zagen wij weer in het MPC-N terug. Bij het MPC-N werd ik bevorderd tot eerste luitenant en aangesteld als plaatsvervangend commandant gedetineerdencompagnie. Ook werd ik benoemd tot waarnemend

unitdirecteur. Eigenlijk wel uniek voor een marechaussee."

"Marechaussee-onderofficieren, werkzaam als instructeur gestraftenbewaarder, werden op enig moment door CKMar uit MPC-N teruggetrokken omdat hij het niet meer wenselijk achtte dat deze daar werkten. CKMar had daar zijn redenen voor en hij belde mij er thuis persoonlijk over op. Dat was niet het meest leuke moment."

District KMar Schiphol

Na zes jaar MPC-N is het wel genoeg geweest en wil Jan weer graag terug naar een functie binnen de Marechaussee. In 1996 wordt hij hoofd Arrestanten- en passantenwacht bij het District KMar Schiphol. "Het was een functie met grote verantwoordelijkheden. Het personeel werkte vaak onder grote druk omdat er veel gebeurde. Door een tekort aan cellen moesten veel uitplaatsingen worden geregeld, bolletjesslikers als arrestanten met alle problemen die ermee gepaard gingen en ook wel arrestanten met (zeer) jonge kinderen. Ook kwam het voor dat meerdere arrestanten tegelijk werden binnengebracht. 's Morgens moest er vaak spitsroeden worden gelopen omdat dan de overplaatsingen naar het Huis van Bewaring in Haarlem gebeurden."

"In het passantenverblijf bij de arrestantenwacht werden 's nachts asielsezoekers/passanten ondergebracht die zich bij de IND op Schiphol hadden aangemeld. Een poging tot zelfmoord liep dankzij voortreffelijk optreden van het personeel goed af. Een politiek

gevoelige zaak. Ik herinner mij nog, dat ik dezelfde dag samen met de districtscommandant wachtte op de komst van de staatssecretaris van Justitie vanwege een werkbezoek, en hij tegen mij zei: 'Jan als die passant vannacht was doodgegaan, had dat voor ons allebei gevolgen gehad!' Er waren ook leuke dingen, vooral de goede verstandhouding met het personeel waar ik overigens erg veel waardering voor had. Ik werd voorgedragen en uitgeroepen tot 'Baas van de dag' op Radio Noordzee."

Ministerie van Defensie

Jan sluit in 2002 zijn carrière af nadat hij – inmiddels bevorderd tot kapitein – vanaf 1999 als hoofd afdeling Veiligheidszaken tevens Veiligheidsofficier bij het ministerie van Defensie heeft gewerkt. "Ik werd belast met het vaststellen en de implementatie van het veiligheidsbeleid daar en moest de Secretaris-Generaal adviseren bij calamiteiten. Tevens was ik (eind)verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de bewaking en beveiliging. Ik maakte deel uit van het managementteam van de Directie Facilitaire Zaken van de Centrale Organisatie en was lid van het Sociaal Medisch Team. Er waren goede contacten met de Militaire Inlichtingendienst en Beveiligingsautoriteit van het ministerie. Het opschalen van de beveiliging na de aanslagen in New York en Washington kwam op mijn pad en ook het toezenden van een poederbrief vereiste de nodige actie. Ik voelde mij als een vis in het water. Jammer is dat het mij niet lukte een visitatieregeling in te voeren. Ze wilden er niet aan!"

Jan is op zijn plaats binnen de redactie en we verwachten nog vele artikelen van hem. En... nu weet iedereen ook wie redacteur Jan Gaasbeek van Marechaussee Contact is en zal de persoonsverwisseling met zijn naamgenoot voorbij zijn, toch?

Mijn tijd in Nederlands-Indië

Zomer 1945, de oorlog was voorbij, dat dacht het merendeel van de Nederlandse bevolking. Maar voor ongeveer 120.000 Nederlanders was dat niet het geval. Er volgden voor hen nog twee tot drie zware jaren als militair in de Indische Archipel.

Deel 2 | Door: Jan Bakker

De eerste maanden in de tropen

Het embleem op mijn mouw stelde het wapen van Batavia voor en de letters E en M stond voor Expeditie-onaire Macht. Onze divisie werd de '7 december divisie' genoemd, naar een rede door Koningin Wilhelmina uitgesproken op 7 december 1942, met als grondslag, herstel van recht en veiligheid en vernieuwing in vrij overleg. Wij moesten in Nederlands-Oost-Indië de rust herstellen na de Japanse bezetting. Pas drie jaar later verlieten we het tropische land weer, nu als het zelfstandige Indonesië.

Het was 27 november 1946. Onze klus kon beginnen. Van boord gestapt onder begeleiding van muziek van een militaire kapel en nabij een kantinewagen een drankje gedronken te hebben, stapten we in drietonniers en werden we naar Batavia vervoerd. Aan de hitte was ik door de bootreis al aardig gewend, maar een bepakte en beladen militair had het in dit land moeilijk. De kazerne, de tangsi, van de Militaire Politie lag in de kampong Perotjo, midden in Batavia en tegenover een ruwjsfabriek. Slechts een paar honderd meter van de sociëteit de Harmonie. Er was een lange slaapzaal met een stenen vloer en een ver overhangend dak, vanwege de vele regenbuien. De zaal had een muur met veel openingen, zodat het kon doorwaaien. Ik kreeg een inklapbaar veldbedje met een klamboe toegewezen.

De volgende dag reden we door Batavia. De huizen waren vuil en verwaarloosd. De kanalen die langs de boulevards Noordwijk en Molenvliet liepen, stonken een uur in de wind. Toch deed men er de was, poetste men er zijn tanden en deed

men zijn behoefte in het kanaal. Voor grote gebouwen stonden militaire wachtposten, met meestal Britse of Brits-Indische soldaten. In de benedenstad, de Chinese wijk Glodok, waren veel winkels en even verder de Pasar Baroe, de markt, waar iedereen wel eens een lekker hapje nam. Al na drie dagen Batavia kreeg ons peloton de opdracht om militaire politieposten in te richten in Tjiteureup en Tjileungsir. We werden versterkt met KNIL-militairen afkomstig van het Nederlands-Indisch leger, waarvan velen uit Japanse gevangenschap waren gekomen. Onze bewapening bestond uit een stengun en een pistool en we kregen een extra koppelstel, dat we met schoensmeer zwart maakten. Bij acties in het veld mocht je natuurlijk niet opvallen, voor dat doel kregen we ook een jungleoverall. Het gebied dat onder Nederlandse controle viel, was een ongeveer 30 tot 40 km brede strook die liep van Batavia naar Buitenzorg (Bogor), waar het naar het oosten boog en via de Puncakpas bij Bandung eindigde. De controle op dit gebied wou niet zeggen dat men hier overal veilig kon rondlopen. Tjiteureup lag circa twintig km noordoostelijk van Bogor, Tjileungsir tien km noordelijker. Het terrein was heuvelig met hier en daar rijstvelden (sawa's), afgewisseld door rubberplantages.

Mijn standplaats werd Tjiteureup, een desa met een paar Chinese toko's langs de weg en verder een paar stenen woningen en veel bilik huisjes, gemaakt van gespleten en gevlochten bamboe. We betrokken een stenen huis tegenover de toko's en lagen daar met ongeveer acht man, onder commando van een KNIL-sergeant. Direct naast het huis, onder een afdak, was de badkamer, de kamar mandi. Hierin bevond zich een betonnen bak, gevuld met water, waarvan het niet de bedoeling was dat je er in zou springen. Met een schepemmertje haalde je water

Toen Jan Bakker 75 jaar was geworden, had hij tijd genoeg om zijn verleden aan het papier toe te vertrouwen. In zijn in 2003 uitgekomen boek 'Jan H. Bakker' beschrijft hij ook de drie jaar die hij bij het Korps Militaire Politie/KMar in het voormalig Nederlands-Indië heeft gediend.

De redactie heeft van hem toestemming gekregen om dat deel van zijn boek in Marechaussee Contact op te nemen. In zes afleveringen maken wij u deelgenoot van zijn belevenissen op de buitenposten in toen dat deel van ons Koninkrijk. Veel oud-Indië-gangers zullen hetzelfde hebben meegemaakt en daar zelden over hebben gesproken. Met deze artikelen hopen wij ook hun familieleden meer achtergrondinformatie te geven.

Deel 1 beschreef de eerste opleiding van Jan Bakker en de bootreis naar Nederlands-Indië. In deze aflevering maakt de auteur ons deelgenoot van zijn belevenissen tijdens zijn eerste jaar in de tropen.

uit de bak en gooide dit, naast de bak staande, over je heen. Naast de kamar mandi bevond zich de kamar kecil, de kleine kamer ofwel de wc, een hokje met alleen een gat in de vloer. Toiletpapier was hier onbekend, daarvoor gebruikte je een fles met water.

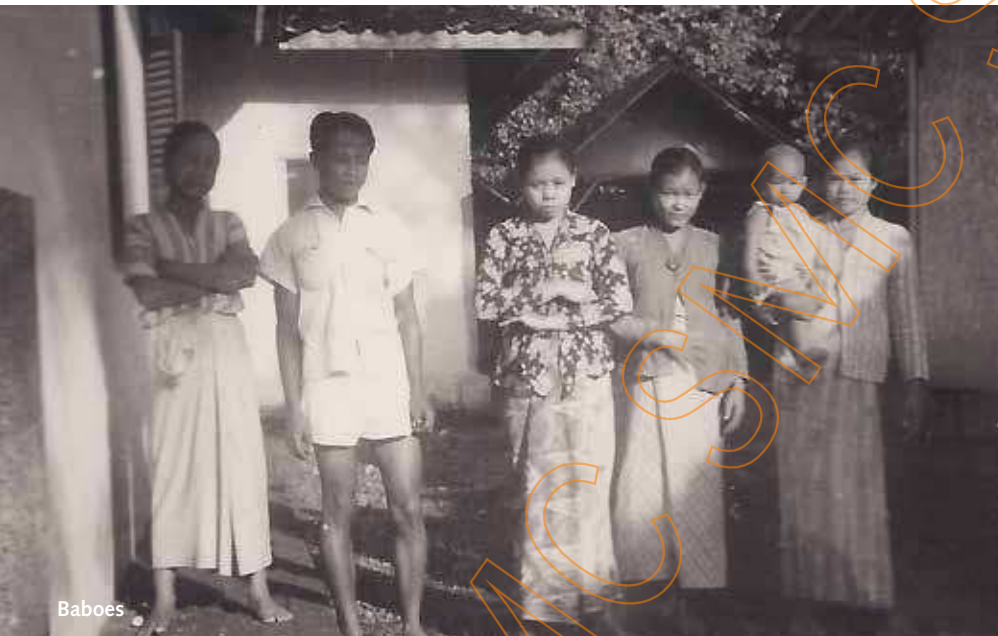
We kregen personeel, een paar baboes voor het schoonhouden van het huis en baboes tjoetji voor het doen van de was. Elke dag minstens tweemaal schone kleding leverde veel wasgoed. Voor de huishoudelijke bezigheden beschikten de baboes over één doek. Daar maakten ze

onze tegelvloer mee schoon, ze veegden echter om onze schoenen heen, en met diezelfde doek werd daarna ook ons eetgerei afgedroogd. Onze commandant had een eigen kamer en tevens een eigen baboe voor dag en nacht, maar dat was bij de KNIL normaal. Een van de baboes had er plezier in als je haar passeerde, om haar borst te ontbloten, er even in te knijpen en je te bespuiten. Ook hadden we hulp van twee mannen voor allerlei klusjes, zoals onderhoud van het rijdend materieel, maar een belangrijke taak van deze mannen was hier en daar inlichtingen voor ons in te winnen. Voor de inwendige mens zorgde de kokkie, een vrouw die geld van ons kreeg en op de pasar de dagelijkse inkopen deed, zoals verse groenten, rijst, eendeneieren en

fruit. De kokki probeerde op een houtvuurtje er voor ons iets eetbaars van te maken. Elke dag maakte ze dezelfde soto, een koolsoep, ofwel heet water met een paar blaadjes halfgare kool met wat kruiden. Als je er aan gewend was, smaakte het best lekker. Daarna nasi putih met sayur en een af andere daging en tot besluit elke dag een pisang.

Onze kokki, een kampongvrouw, was de hele dag aan het sirih kauwen. De blaadjes van de betelnoot, waar ze wat gedroogde pitten en kalk in oprolde, stopte ze achter haar kiezen en door het kauwen ontstond er een vuurrode spuug en natte rode lippen. Dat alles werd opgeleust door nog slechts een paar zwarte tanden. Als onze kokki dan bezig was

met kruiden en rode pepers fijn te wrijven voor onze nasi, gebeurde het wel eens dat een rood kwakje tussen de kruiden terecht kwam, maar dat proefden wij niet. Overige levensmiddelen haalden we uit de keuken van de infanterie tangsi, een paar kilometer verderop, waar alle overige troepen bij elkaar lagen. In deze grote kazerne stonden Nederlandse militaire koks in de keuken, maar na een paar weken prefereerden wij toch onze kokki boven de militaire koks. Van de infanteriekeuken kregen we aardappelpoeder, dat was net beton en in het brood zaten zoveel torretjes, dat we zeiden: "Komt die rotsmaak van het brood door die torretjes, of komt die rotsmaak van de torretjes door het brood."

Baboes

Politiepost

Dat onze politiepost zelfstandig gelegen was, had meerdere bedoelingen. Ten eerste, omdat er zodoende in het dorp twee militaire steunpunten waren, en ten tweede hadden wij, wegens het ontbreken van burgerpolitie, ook deze politietak. Een burger die hulp nodig had, liep eerder een politiepost binnen dan dat hij naar een kazerne ging.

Tjiteureup

Nu enkele gebeurtenissen, die ik in Tjiteureup meemaakte. Regelmatig zorgden we voor begeleiding en beveiliging van het Friese Rode Kruis team. Als een huisarts en enige verpleegsters, allen vrijwilligers uit Friesland, naar afgelegen desa's werden geroepen om de hoognodige medische hulp te verlenen, werden ze door ons vergezeld. Regelmatig kwamen ook dorpelingen langs het detachement voor een medijn. Met een aspirientje kon je vaak al iemand gelukkig maken. Eens werd er hulp ingeroepen bij een bevalling, maar dat ging boven mijn pet. Maar Bouke Mendel, een jongen met een nieuwsgierige inslag, zei dat hij toch even ging kijken. Misschien kon hij helpen. Het is voor ons altijd een raadsel gebleven, maar later werd hij bij elke bevalling in de desa gevraagd te assisteren. Een uitgehongerd jongetje van een jaar of vier zat eens op een ochtend op de stoep voor ons huis. Hoe hij daar gekomen was, wisten we niet, want hij kon nauwelijks lopen. Wij adopteerden hem en gaven hem heel voorzichtig iets te eten, maar met zijn ontlasting kwamen

ook zijn darmen mee naar buiten. Van de GGD hoorden we wat we moesten doen: smeet alles in met margarine, ook je hand en duw alles maar weer naar binnen. Het kereltje was twee dagen later toch dood.

De Chinezen van de toko's tegenover ons detachement hadden veel honden. Indonesiërs hadden een hekel aan die in hun ogen vieze beesten. De winkeliers waren blij met de militaire politiepost vlak voor hun deur. Ons verblijf gaf hen een gevoel van veiligheid. Daarom verrasten deze Chinezen ons vaak met heerlijke saté. Wel misten we af en toe een hond en we wisten dat Chinezen graag hondenvlees aten.

Op 21 februari 1947 ging een patrouille van het detachement Tjileungsir met onder meer marechaussee der 1e klasse Teun van Dijk richting Tjiteureup. Langs de weg stond een Indonesische vlag met roodwitte banen in de grond geprikt. Het was op een stuk weg langs een open veld. Teun van Dijk wilde de vlag weghalen. Hij ging er al kruipende naar toe om niet van over de vlakte beschoten te kunnen worden. Maar bij het lostrekken van de vlaggenstok ontplofte een mijn, Teun was op slag dood. In de open laadbak van onze vrachtauto brachten wij hem naar ons hoofdkwartier in Petotjo. Ik zat naast het stoffelijk overschot. Toen we het terrein van de tangsi opreden ging ik staan, iedereen keek verbaasd. Maar ik begreep het. Als Teun van Dijk en ik samen in de Petotjo tangsi waren, noemden ze mij altijd Van Dijk en Teun werd steeds met Bakker aangesproken.

De foerier, de man die ons de militaire kleding en uitrusting moest leveren, had zelden datgene in voorraad wat je nodig had. Op zeker moment kregen we bericht dat er voor iedereen een pyjama klaar lag. Daar zaten we juist niet op te wachten, totaal overbodig, zo'n ding is veel te warm. Een katoenen hemdje en broekje zijn bovendien veel gemakkelijker als je er 's nachts plotseling uit moest. Ik heb de pyjama opgehaald en in de kast opgeborgen. Regelmatig kwam een arme dorpsgek bij het detachement langs en hij kreeg dan een snoepje of een sigaret van een van ons. Ik had een idee, ik kon hem die pyjama wel geven. Zo gezegd zo gedaan. Tjonge, wat was die man geluk-

Poentjak

Brug tussen Bandung en Bogor

kig met dat kledingstuk. De broekspijpen en de mouwen waren iets te lang, maar dat gaf niets. Trots paradeerde hij met zijn pyjama in de kampong. Maar na ongeveer een week kwam hij niet meer langs. Zou hij ziek zijn? We gingen naar z'n afgelegen huisje en daar lag hij, spiernaakt en dood, vermoord om zijn pyjama.

Onze opdracht was om in een desa, circa vijf km van Tjiteureup, een man verdacht van plundering en mishandeling te arresteren. Met vier man gingen we erop af. Na meer dan een uur lopen over moeilijk begaanbare weggetjes kwamen we bij het huisje van de verdachte. Daar aangekomen, bleken er drie Indonesiërs binnen te zijn. Als rani's, boeren, zaten ze gehurkt met elkaar te praten. Een van hen was een jongeman, naar schatting onder de twintig, de twee anderen waren circa dertig jaar. Ze waren gekleed zoals alle mannen in de desa, in korte broek, los bloesje, gordel om het middel waarmee op de rug het gebruikelijke hakmes werd vastgehouden en aan de voeten slippers. We namen aan dat ze ons in de verte hadden zien aankomen. Op onze vraag of ze bereid waren mee te gaan naar ons detachement voor een verhoor, werd bevestigend beantwoord. Ze wilden onze commandant best iets vertellen over

de situatie in deze omgeving. Wij waren er van overtuigd dat onze KNIL-sergeant bij een verhoor er wel wist uit te halen wat hij wilde weten. We vertrouwden niet een van de drie mannen.

En zo liepen we, de Indonesiërs tussen ons in, als ganzen achter elkaar over een smal glibberig paadje, rechts een talud met struiken en links een veld met alang-alang begroeiing. We hoorden plotseling een luide schreeuw. De Indonesiërs draaiden zich tegelijk om, er klonk nog meer gegil en geknal. Het gebeurde in een paar seconden. De jongste man bleek verdwenen. De tweede hielden we onder schot, hij liet het hakmes vallen. De derde man was dood, met het mes naast hem. Daar zaten we dan met een gevangene en met een dode man. Direct begraven was in deze tropische hitte gebruikelijk. Met een patjol, een Indonesische schop, gehaald uit een nabijgelegen desa, kreeg onze gevangene opdracht zijn dode metgezel te begraven. Maar de dode man was bijzonder lang. De gevangene brak een tak van een heester en ging daarmee de lengte van het lijk meten. Het gat was snel gedolven en precies op maat. Later, na verhoor van de gevangene door de sergeant, bleek dat de gedode man de plunderaar moet zijn geweest.

Malentendu

Deel 43 uit de serie 'De onbekende helden van 1940-1945'
Door Henk G. Westland, luitenant-kolonel b.d.

De bevrijding van Friesland is medio april 1945 niet ver meer weg. In het Friese dorp Ureterp staan op 13 april de manschappen van de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten te popelen om hun deel van de bevrijding op zich te nemen.

Cor Tump (24), gedemobiliseerd stoker-olieman van de Rijkszeedienst, verbindt zich medio augustus 1940 voor zes jaar als marechaussee bij de 4e Divisie Marechaussee in Groningen. Na een spoedop-
leiding van vijf weken in Groningen wordt hij geplaatst bij de Brigade Nieuw-Amsterdam in Drenthe. Daar leert Cor ene Elisabeth Plantinga kennen, waarmee hij op 15 september 1942 trouwt. Inmiddels zijn er overplaatsingen geweest: in februari 1941 naar Brigade Borger en in juni 1942 naar Brigade Gorredijk. In februari 1943 volgt Ureterp, zijnde een post van de Brigade Gorredijk. Deze Friese dorpen Gorredijk en Ureterp liggen ten zuiden respectievelijk ten zuidoosten van Drachten. Die laatste plaatsing heeft te maken met de politiereorganisatie van 1 maart 1943. Vooruitlopend daarop zijn per 1 december 1942 de gemeenteveldwachters, zo ook gemeenteveldwachter Vogelzang uit Ureterp, onder commando van de Marechaussee geplaatst. Bij de reorganisatie wordt Tump ontslagen bij de Marechaussee en aangesteld als wachtmeester der Staatspolitie, ingedeeld bij de 'Marechaussee (Gendarmerie)'.

Vogelzang wordt aangesteld als op-
perwachtmeester der Staatspolitie in de functie van postcommandant Ureterp, vallend onder de Groep Opsterland. In Ureterp raakt Tump betrokken bij illegaal werk. Hij sluit zich aan bij de Ordedienst (OD) en maakt deel uit van de LO in Opsterland ('Landelijke Organisatie voor Hulp aan Onderduikers'). Vooral is hij bezig met het onderbrengen van onderduikers. Na de oprichting van de Binnenlandse Strijdkrachten (BS) in september 1944 gaat de OD hierin op. Maar ook het normale politiewerk gaat door, de politiepost Ureterp haalt zelfs het 'Nieuwsblad van Friesland' van 19 maart 1945. "Inbraak en diefstal. [...] Door de politiemannen Vogelzang en Tump, van Ureterp, werden onder Surhuisterveen goederen gevonden, van diefstal afkomstig; dit leidde tot de aanhouding van J. de M. aldaar."

De bevrijding van de rest van Nederland is aanstaande, want in maart 1945 slagen de geallieerden erin verschillende brug-
genhoofden over de Rijn te vestigen. Het *First Canadian Army* krijgt opdracht

Nederland verder te bevrijden.

Op 11 april bereikt het *1th Canadian Armoured Carrier Regiment* Dwingelo in Drenthe en stoot door richting Drachten. De *2nd Canadian Infantry Division* bevrijdt Assen op 13 april. De Duitsers hebben op de lijn Zwolle-Assen-Groningen gebruikmakend van de vele kanalen hun verdedigingslinie (*Assener Stellung of Frieslandriegel*) ingericht en bieden meer weerstand dan verwacht.

Cornelis Tump wordt op 7 december 1915 geboren in het gehucht Purmer (gemeente IJpendam). Cor is de oudste in een gezin waar vader Gerrit als tuinman/boerenarbeider de kost verdient. Inmiddels verhuist naar Schagen en vervolgens Zijpe komen er twee kinderen bij. Maar er staat dit gezin veel leed te wachten. Van de tweeling die in het voorjaar 1923 wordt geboren, overlijdt één kindje na enkele dagen, en ook vader (34) overlijdt in dat jaar. Moeder Grietje hertrouwt in 1924 en ze gaan in Schagen wonen. De komende jaren worden nog drie kinderen geboren, waarvan één levenloos ter wereld komt en twee na enkele dagen overlijden. Alsof dat nog niet genoeg is, overlijdt zij (39) in 1929 zelf, zes maanden na de geboorte van haar laatste kind. Cor, dertien jaar oud, en zijn zusjes en broertje zijn wees geworden. Van Cor is bekend dat hij een voogd krijgt toegewezen en terecht komt in het Nederlands Hervormd Weeshuis te Schagen. Hij behaalt het diploma ambachtschool en gaat aan de slag als machinebankwerker.

In januari 1935 meldt Cor zich bij het Korps Lucht-
doelartillerie in Utrecht voor zijn dienstplicht, maar eigenlijk wil hij als vrijwilliger naar de vloot. Zo gebeurt het ook en op 1 mei 1935 gaat hij met een contract voor zes jaar op zak naar de Marinekazerne Willemsoord te Den Helder. Na zijn eerste militaire vorming wordt hij geplaatst op de Hr.Ms. Van Speijk, een opleidingsschip voor stokers en machinekamerpersoneel, en daarna op het pantser-schip Hr.Ms. Hertog Hendrik. Als stoker der 2e klasse vertrekt hij in juli 1936 voor 3,5 jaar naar Nederlands-Indië en dient daar op de schepen Hr.Ms. Java, Witte de With en Evertsen. In zijn con-
duiteboekje staat geschreven in 1939: "flink, ijverig, kalm man." Op 6 februari 1940 komt Tump – inmiddels stoker der 1e klasse – weer thuis en gaat na twee weken verlof opnieuw naar het opleidingsschip Van Speijk in Den Helder. Over Tumps mogelijke betrokkenheid bij gevechtshandelingen tijdens de Duitse inval in de meidagen van 1940 is niets bekend. Eerder in april heeft Tump de proef voor stoker-olieman afgelegd en wordt hij na de capitulatie "overgebracht in de kwaliteit van stoker-olieman". Bij de demobilisatie krijgt hij per 15 juli eervol ontslag aangezegd.

April 1945, Franse para's in Appelscha

Eerder in de nacht van 7 op 8 april zijn boven Drenthe en het zuidoostelijk deel van Friesland ruim 700 Franse parachutisten van de SAS (*Special Air Service*) achter de Duitse linies gedropt in het kader van de operatie Amherst. De bedoeling is om zoveel mogelijk verwarring te stichten, bruggen en knooppunten te veroveren om zo te voorkomen dat de Duitsers een solide verdedigingslinie tegen de Canadezen kunnen inrichten. Deze SAS-troepen komen echter verspreid over een groot gebied neer. De para's die zich wel na de landing kunnen groeperen, leggen hinderlagen en voeren sabotage-acties uit. Geïsoleerde groepjes kunnen niet anders dan zich met hulp van de bevolking schuilhouden.

Geruchten en berichten over de naderende bevrijders bereiken ook Ureterp. In het café 'Gorter' richt op vrijdagmiddag 13 april omstreeks 15.00 uur de plaatselijk BS-commandant Lourens zijn commandopost in en alarmeert zijn manschappen. De BS'ers wachten vol ongeduld om hun deel van de bevrijding op zich te nemen. Wanneer korte tijd later een bespannen boerenwagen met enkele landwachters erop nadert, kunnen ze die verraders onmogelijk laten passeren. Op 'halt houden' wordt niet gereageerd en in galop gaat het richting Drachten, achternagezeten door schietende BS'ers waaronder Tump. Ook in Drachten is de BS paraat en bij de brug van Ureterpvallaat komt de boerenwagen tussen twee vuren tot stilstand. Daar in de buurt geven zich ook nog vier soldaten van de *Wehrmacht* over. De gevangenen worden opgesloten in een schuur achter de commandopost in Ureterp.

Aangemoedigd door dit succes wordt besloten om NSB'ers en andere pro-Duitse Nederlanders op te pakken. Bij een beruchte boerenleider zijn NSB'ers met gezinnen bijeenkomen. Onder leiding van Tump gaat er een groep op af. Zullen ze zich verzetten? Vogelzang: "Toen ze het

woonhuis van de boerderij genaderd waren, liet Tump zijn sten[gun] brullen en schreeuwde als een wilde. [...] Zonder de minste moeite konden ze gearresteerd worden." Met veel gevangenen, weinig manschappen en mogelijk doortrekkende Duitsers op komst lijkt hulp nodig. De Canadezen zullen toch al in de buurt van Donkerbroek zijn, zo'n tien kilometer zuidelijk van Ureterp? Tump en de Franssprekende BS'er Leenes melden zich vrijwillig om hulp te gaan halen. Na middernacht, "omstreeks 2.00 uur", vertrekken de twee voor deze niet ongevaarlijke onderneming gelet op zwervende Duitsers en hun Nederlandse handlangers.

In Ureterp wordt gewacht op versterking wanneer daar in de vroege morgen, het is nog donker, een met paarden bespannen wagen nadert. De BS'ers nemen hun posities in, maar na het aanroepen komen er wel zo'n dertig tot veertig Duitse soldaten tevoorschijn die meteen het vuur openen. Weliswaar beantwoorden de BS'ers dit fel, maar die zijn geen partij voor de zware wapens van de Duitsers. Ze trekken zich terug en de Duitsers zijn weer heer en meester in Ureterp en laten de gevangenen vrij. Dan vallen er schoten. Even later staan er zes Canadese *carriers* in het dorp en de Duitsers geven zich over. Het droeve resultaat: vijf gesneuvelde BS'ers, maar ook vijf dode en acht zwaargewonde Duitsers.

Zijn dit nu de Canadezen die Tump en Leenes zijn gaan halen? "Het ging best tot onder Haule. We hadden vlug gereken en hadden onderweg niet veel gesproken. Het was net, of waren we beiden in gedachten en onze gedachten lieten geen plaats over voor losse praatjes." Dan worden ze in het Frans aangeroepen door twee in de duisternis niet te onderscheiden figuren. "Ik weet niet of Tump het verstond, maar hij riep luid: politie! Als enig antwoord volgden enige schoten. Ik voelde niets, maar zag dat Tump van

zijn fiets viel en dodelijk getroffen bleef liggen. De twee aanvallers heb ik niet meer gezien. [...] Pas later merkte ik, dat ik aan mijn rechterbovenarm gewond was." Leenes weet te ontkomen en doet later zijn verhaal tegenover Vogelzang, die dit in zijn relaas van 23 april 1945 vastlegt. Vogelzang verder: "Mijn Tumpje was dus gevallen. Hij was niet alleen een prima politiemann, maar ook een kameraad, zoo'n collega en kameraad krijg ik nooit weer."

Op 19 april is wachtmeester Cornelis Tump in Nieuw-Amsterdam met korpseer begraven. In februari 1948 wordt door de Stichting Friesland 1940-1945 bij het graf een monument onthuld: een twee meter hoge, smalle vierkante zuil met aan de bovenkant een brandende toorts, waarin een Nederlandse Leeuw is gebeiteld. Op de zuil staat in het Fries: 'Fallen yn 'e striid tsjin ûnrjocht en slavernij – dat wij yn frede foar rjocht en frijdom weitsje' (Gevalen in de strijd tegen onrecht en slavernij, opdat wij in vrede voor recht en vrijheid waken).

De overlijdensakte van Cornelis Tump vermeldt zijn overlijden op "den veertien April, des voormiddags te twee uur" te Haulerwijk. Drie kilometer liggen ze van elkaar, de dorpen Haule en Haulerwijk. Er is in april 1945 in Haule of Haulerwijk geen nader onderzoek gedaan naar de dood van wachtmeester Tump uit Ureterp, het waren toen roerige dagen. Feit is dat in de nacht van 7 op 8 april een groep Franse para's in de omgeving van Haulerwijk is geland. Bij een gevecht met Duitsers op 8 april sneuvelt daar één para en worden er vier gevangen genomen. Anderen ontsnappen en houden zich schuil in bossen en/of vinden onderdak bij de bevolking. Het is aannemelijk dat de twee onbekende schutters Franse para's zijn geweest.

De operatie Amherst heeft aan 33 Franse para's het leven gekost, waarvan er twee bij de landing zijn verongelukt. Van de burgerbevolking laten 33 personen het leven door vergeldingsacties van de bezetter wegens (vermeende) hulpverlening aan de Fransen.

De auteur verricht historisch onderzoek naar de gevallen die in de oorlog 1940-1945 behoorden tot de (Koninklijke) Marechaussee. Wilt u reageren? Uw reactie is welkom op het redactieadres of rechtstreeks per e-mail aan de auteur op marechaussee4045@gmail.com.

Het serum van dokter Es

1957, Burg Vogelsang (D)

In het noorden van Luxemburg in de bosrijke heuvels van de Ardennen ligt het plaatsje Wiltz. In het midden van de jaren vijftig van de vorige eeuw heeft de Rij- en Tractieschool (RTS) uit Oirschot op het voetbalveld een tentenkamp ingericht. Er zijn allerlei voertuigen beschikbaar om de dienstplichtige landmachtchauffeurs te oefenen in de rijkunst in het heuvelachtige Luxemburgse land. De commandant van 101 Marbat levert een detachement dat maandelijks roteert. | Door: Martin Aalbers

Bert van Horssen is op 4 mei 1936 in Nijmegen geboren. Met het uitbreken van de oorlog woont het gezin nabij het Keizer Karelplein aan de Graafseweg. In augustus 1942 gaat Bert naar de St. Josephschool in de Hertogstraat. Van het uitbreken van de oorlog en de eerste oorlogsjaren heeft Bert weinig meegekregen. Zonder te weten worden door een broeder regelmatig pamfletten in zijn schoolagenda verstopt, die zijn vader er 's avonds uithaalt. Zijn vader stopt er weer boodschappen in voor de broeder. Op school vraagt de broeder: "Van Horssen, ik wil jouw agenda zien." In de laatste oorlogsjaren is hij zo ongewild koerier en dat heeft Bert niet geweten. Hij komt er pas jaren later achter. Wat Bert nog steeds bij staat is het afsluiten van het centrum door Duitsers met vrachtwagens, waarbij een kleine opening wordt

gelaten. Iedereen die het centrum wil verlaten moet zich legitimeren en wordt gefouilleerd. Dit is een angstige ervaring voor een kind.

Op 17 september 1944 landt de Amerikaanse 82nd Airborne Division in Groesbeek. SS-Obergruppenführer Bittrich van het II. SS-Panzerkorps stuurt direct na de luchtlandingen versterkingen vanuit Arnhem naar de Waalbrug. De Hitlerjugend trekt in grote getale vanuit Kleef naar Nijmegen en steken, samen met terugtrekkende Duitse troepen, gebouwen in brand. Zo ook het stadhuis. Een Duitser vraagt een voorbijganger een vuurtje voor zijn sigaret, gaat vervolgens met de lucifers het stadhuis binnen en steekt de gordijnen in brand. Zo is het voorste gedeelte afgebrand. Op 20 september, na de oversteek door paratroo-

pers van de Waal met rubberboten, is de Waalbrug in de avond op de Duitsers veroverd.

Eerder, door het bombardement in februari 1944, zijn al veel gebouwen in het centrum verwoest. Ook Berts school heeft schade, lesgeven gebeurt met onderbrekingen en Bert moet een jaar overdoen. Hij gaat in 1949 naar de St. Joseph ulo en haalt het diploma. Zijn eerste vaste baan is leerling vertegenwoordiger bij F.L. Vollemans & Zonen uit Rotterdam, een groothandel in "parfumerieën". Bert heeft nog geen rijbewijs en gaat samen met een collega op pad. Maar het vertegenwoordiger zijn, houdt hij snel voor gezien. Hij stapt in 1953 over naar de financiële dienstverlening en treedt in dienst bij de 'Nederlandsche Financiering Onderneming' (NEFON).

Hij ontvangt een oproep om zich te melden bij de keuringsraad in Arnhem. Op advies van een familielid maakt hij zijn voorkeur voor de Koninklijke Marechaussee kenbaar. Eind 1955 krijgt Bert de 'oproep tot inlijving' en moet zich donderdag 2 februari 1956 melden in Apeldoorn in de Koning Willem III-kazerne. Echter, het wordt één dag later!

Eén dag later onder de wapenen

Bert is lid van een amateurtoneelgezelschap en is maanden bezig om de tekst voor zijn rol in het stuk 'Het serum van dokter Es' uit zijn hoofd te leren. Dokter Es heeft twee zonen, waarvan er een de tering heeft en waar de dokter een serum voor aan het ontwikkelen is. De andere zoon is Johan, een student aan de Hoge School en wordt gespeeld door Bert. Er wordt druk gerepeteerd en op 2 februari is er een voorstelling voor het Nederlandse Rode Kruis. De regisseur van het stuk, Herman Comello, hoort van de 'oproep tot inlijving' en schrijft een brief naar het Ministerie van Oorlog met het verzoek om Bert later op te roepen. Hij kan echt niet gemist worden. In die tijd zijn de lijnen nog kort, beslissingen worden snel genomen en zo wordt het verzoek gehonoreerd. Bert kan zijn rol van Johan spelen en komt

zo één dag later onder de wapenen.

Niet op donderdag 2 maar vrijdag 3 februari meldt Bert zich in Apeldoorn en wordt ingedeeld bij de A-Instructiecompagnie van kapitein C.J.M.J. Koreman. Zijn pelotonscommandant wordt wachtmeester H. Linschoten. Het depotcommando bestaat uit kolonel A.H. Tripplaar en luitenant-kolonel L. Croockewit.

Na twee maanden basisopleiding gaat Bert naar de kaderopleiding en op 4 april wordt hij geplaatst bij de C-Instructiecompagnie van kapitein E.N. Spronk. Het kader bestaat onder meer uit adjudant-onderofficier Millemcam, opperwachtmeester Van Laar, en de wachtmeesters Bakker en Vervat. Hij krijgt de blauwe driehoekjes op de kraag. Op 1 februari 1957 mag Bert zich 'titulair dienstplichtig wachtmeester' noemen. Voor het praktische gedeelte van zijn onderofficiersopleiding wordt hij voor een maand geplaatst bij de Brigade Venlo, waar adjudant-onderofficier C. Moerkerken de brigadecommandant is. De werkzaamheden bestaan uit controles aan de grensovergang met Duitsland op de Herungerweg, treincontroles, verkeersdienst en stationspatrouilles. Terug in Apeldoorn wordt hij bevorderd tot effectief dienstplichtig wachtmeester en aansluitend geplaatst bij 101 Marbat in Nunspeet. De compagniescommandant is kapitein De Graaf. De werkzaamheden bestaan uit escortes, verkeersdiensten en oefeningen meedraaien. Begin juni gaat Bert met de landmacht op oefening in de Eifel in Burg Vogelsang (D).

Eind juni krijgen veertig marechaussees opdracht te verplaatsen naar Wiltz in Luxemburg. Bert maakt deel uit van deze groep. Op het voetbalveld in Wiltz staat een verscheidenheid aan grote legervoertuigen en er is een tentenkamp ingericht voor de legering, ook voor het marechausseedetachement. De landmachtchauffeurs worden hier geoefend in het veilig berg op- en berg afrijden. Er moet voorkomen worden, dat zij te maken krijgen met een *brake-down*. De kreet daarvoor was *safety acces up /safety acces down*.

De marechaussees begeleiden de rij oefeningen, bewaken het kamp en zorgen voor orde en veiligheid. Verder beboorden zij de routes, begeleiden de avond- en nachtoefeningen en rijden patrouilles in Wiltz en Diekirch. Begin augustus wordt de groep afgelost door een nieuwe rotatie en keert terug naar Nunspeet. Op 2 november 1957 gaat Bert met klein verlof en aansluitend op 22 december 1957 met groot verlof.

Burgercarrière

In januari 1958 hervat Bert zijn werkzaamheden bij NEFON. Hoewel het werk in de dienstverlening hem goed bevalt, wil hij meer. In 'De Gelderlander' staat een advertentie van de 'Bataafse Brandwaarborg Maatschappij': voor hun vestiging Eindhoven wordt een adjunct-inspecteur voor Noord-Brabant gevraagd. Hij wordt uitgenodigd voor een gesprek bij de directeur, jhr. mr. W.M. de Brauw. Met overtuiging weet Bert zijn opgedane ervaring bij de NEFON te verkopen en wordt aangenomen. In Eindhoven vindt

hij een etage in Oud-Strijp aan het Lode-wijk Napoleonplein. Voor een herhalings-oefening wordt hij in september 1960 opgeroepen en geplaatst bij de Brigade Eindhoven in de Tuinstraat bij adjudant-onderofficier J. Walhout. Op herhaling in je woonplaats en de 'auto van de zaak' mag mee!

De 'Oude Delftlandse Verzekering Maatschappij', een onderdeel van 'De Bataafse', benadert Bert en hij stapt over. De directeur van de Oude Delftlandse stapt echter over naar 'La Paix S.A.', een Belgische verzekeringsmaatschappij en begint later een Nederlandse vestiging van La Paix in Rotterdam.

Voor zijn werk bezoekt Bert natuurlijk veel assurantiëttussenpersonen. Het zal ook niemand verbazen dat hij in die kringen de liefde van zijn leven ontmoet en wel Thea Bloks, de dochter van de eigenaar van 'Assurantiekantoor Het Zuiden' in Den Bosch. Over twee jaar zijn Bert en Thea zestig jaar getrouwd! Samen hebben zij drie zoons gekregen, waarvan één helaas in februari 2018 is overleden aan een ongeneeslijke ziekte.

Het Zuiden wordt tussenpersoon voor La Paix, het bedrijf van zijn voormalige directeur. Tot ergernis van De Bataafse, stapt Bert over naar La Paix in Rotterdam en wordt inspecteur voor Gelderland en Oost- en Noord-Nederland. Op de dag van zijn overstap krijgt hij in Eindhoven een stevige aanrijding, een wel zeer ongelukkig begin van zijn nieuwe baan. In 1965 start hij in Nijmegen een expertisebureau dat hij na drie jaar verkoopt. Een nieuwe werkkring, nu als rayonleider voor Oost-Nederland bij 'De Noord Brabant Verzekering Maatschappij', dat een onderdeel is van Delta Lloyd.

Zo ambitieus als hij is, wil hij hoger op en solliciteert bij de 'ARAG' in Zeist. Gelijktijdig wordt hij benaderd door 'De Holland' in Dordrecht, maar verhuizen naar Dordrecht? ARAG wil aanvankelijk niet op zijn financiële wensen ingaan, maar na een tweede gesprek wel en in augustus 1974 begint hij als verantwoordelijke voor de buitendienst voor Noord-Nederland. De laatste vier jaar voor Berts pensioen in 1994 werkt hij als 'special accountmanager' voor ARAG.

BABS

Tijdens een van zijn vele 'dienstreizen' heeft Bert in 1994 een lezing gegeven in Nijmegen over rechtsbijstandverzekeringen. Onder zijn gehoor is ook een medewerker van de gemeente Nijmegen. Zijn talent als humorvol spreker bleef niet onopgemerkt. Kort erna gaat zijn naam rond op het gemeentehuis als mogelijk kandidaat voor 'Bijzonder Ambtenaar van de Burgerlijke Stand', ofwel trouwambtenaar. Bert ontvangt een uitnodiging om te solliciteren, waar hij op één voorwaarde op in wil gaan: 'I'll do it my way'.

In april 1995 trouwt Bert zijn eerste echt-paar. Hij heeft mensen uit alle standen uit Nederland en het buitenland mogen trouwen. Het streelt hem als het kersverse echtpaar en de familie hem na afloop uitgebreid bedanken. Na veertig jaar met mensen omgaan en lezingen geven in het verzekeringswezen is het

een kleine stap naar trouwambtenaar. Daar is humor heel belangrijk om het ijs te breken. De dag voor een bruidspaar begint bij Bert in de trouwzaal en hij wil het paar een zo leuk mogelijke start geven. In die zin is hij een performer, waarbij hij zoveel mogelijk de aanwezigen bij wil betrekken en reacties probeert te krijgen uit de zaal.

Op 1 oktober 2017, na 23 jaar, stopt Bert als trouwambtenaar van de gemeente Nijmegen. Hij heeft veel echtparen op diverse trouwlocaties in de echt verbonden. Maar hij stopt niet eerder, nadat hij in september zijn kleindochter met haar aanstaande man in de echt heeft verbonden. Later die maand bereikt Bert het magische gatal van 5000 echtparen die hij in 23 jaar heeft getrouwd en dat was een mooi moment om deze periode af te sluiten.

foto: Jimmy Israel – Verhaal en Beeld

2017, Nijmegen, Bijzonder Ambtenaar van de Burgerlijke Stand, Bert van Horssen

1983, bezoek CKMar aan Atlantic Lion, (vlnr) eow Willem Prins, lkol Bert Sunter (C-101 Marbat), kap Frans Meijer (C-41 Maresk), genm Van Lier, dpl mar Arthur van der Stroom (11 Maresk)

Oefening Atlantic Lion succesvol

Zo ongeveer luiden de krantenkoppen na afloop van de oefening Atlantic Lion in september 1983. Eens in de vijf jaar hield de Koninklijke Landmacht een grote oefening, waaraan naast het Eerste Legerkorps, ook ondersteunende eenheden van andere krijgsmachtdelen deelnamen. Van 17 tot 30 september 1983 werd op Duits en Nederlands grondgebied de oefening Atlantic Lion gehouden. Er namen 40.000 militairen aan deel uit Nederland (24.000), Amerika (11.000), West Duitsland (5.000) en Engeland (600) met 2.400 pantservoertuigen en 12.500 overige voertuigen. Naast beroepspersoneel nam een groot aantal dienstplichtige marechaussees van 11 Maresk, 41 Maresk en 101 Marbat deel aan de oefening.

Goede samenwerking

De grootste oefening van het Nederlandse leger na de Tweede Wereldoorlog was op alle onderdelen geslaagd. Dit liet luitenant-generaal W. J. Loos, commandant Eerste Legerkorps enkele uren na afloop van de grootscheepse manoeuvres weten tijdens een persconferentie in Rheine(D), net over de grens bij Oldenzaal. Zo bleek volgens de generaal de samenwerking tussen de diverse onderdelen van het Nederlandse leger en de Amerikaanse, Engelse en West-Duitse militairen bijzonder goed. Ook de diverse systemen waren goed op elkaar afgestemd en het materieel was over het algemeen in goede staat. Over de inzet van de ruim 40.000 manschappen had

de generaal evenmin reden tot klagen. Generaal Loos legde er tijdens de persconferentie de nadruk op dat Atlantic Lion niet was bedoeld als een demonstratie van het Nederlandse leger om haar bondgenoten te laten zien hoe goed het wel niet is. "Het was ons vooral te doen veel te leren, bepaalde proeven te nemen. Dit betekende dat er nogal wat fouten zijn gemaakt, die we in het vervolg zullen vermijden. Dat is ook het grote pluspunt van dit soort oefeningen", aldus de generaal.

Amerikanen

Generaal-majoor A.P. Chambres, commandant van de Amerikaanse 1st Cavalry Division, die aan Atlantic Lion deelnam, liet zich donderdag eveneens lovend uit over de samenwerking met de Nederlanders, Duitsers en Engelsen. De schade, die tijdens de oefening was aangericht in het Nederlands-Duitse grensgebied, bedroeg volgens de eerste schattingen tussen de vijf en acht miljoen gulden. Dat was naar zijn mening vooral te danken aan de gunstige weersomstandigheden, het gedisciplineerde rijden en doordat er in deze periode van het jaar niet zo veel kon worden vernield aan agrarisch gebied. Generaal Loos vond dat de schade nogal meevalt. Grote waardering had generaal Loos voor de inwoners van het Duitse grensgebied en de Duitse autoriteiten die de afgelopen weken met diverse tankoefeningen en andere manoeuvres voor hun deur zijn geconfronteerd. Dat de overlast niet

gering was, bleek onder meer donderdagmorgen tijdens een grote tankslag: grote groepen tanks verplaatsten zich over de smalle wegen van de dorpjes en baanden zich 'grommend' een weg over de erven van boerderijen en door maïsvelden. Vliegtuigen scheerden laag over en helikopters vlogen af en aan.

Verkeersongevallen

Het aantal verkeersongevallen was ondanks de deelname van 15.000 voertuigen beperkt gebleven. "Maar zolang ongevallen mensenlevens kosten is elk ongeluk uiteraard te veel", zo stelde generaal Loos, die in dit verband erop wees dat door verkeersongevallen tijdens Atlantic Lion drie mensen (twee militairen en een burger) om het leven kwamen. Vier militairen en twee burgers raakten ernstig gewond.

In het gehele Europese NAVO-gebied, van Noord-Noorwegen tot Oost-Turkije, vonden in het najaar grote oefeningen plaats onder de naam 'Autumn Forge'. In 1983 nam het Nationaal Territoriaal Commando onder leiding van generaal-majoor C.E. Cohen deel aan de oefening REFORGER '83 (Return of FORces to GERmany). Hieraan namen 17.000 US-militairen deel, waarvan 11.000 man van de 1 (US) Cavalry Division. Het personeel landde op de luchthavens van Brussel, Schiphol, Düsseldorf en Frankfurt en het materieel kwam aan in de havens van Antwerpen, Vlissingen en Rotterdam. Het reeds in Europa aanwezige materieel werd opgehaald uit de depots in Nederland en Duitsland. REFORGER '83 was van 9 tot 14 september 1983 en vond plaats voorafgaand aan Atlantic Lion.

Bronnen: o.a. het 'Reformatorisch Dagblad' en 'Trouw' van 30 september 1983

Gerrit Koele terug in WO2

De Marechausseevereniging bezocht de inmiddels 96-jarige Gerrit Koele thuis. Bij de feestelijkheden rond zijn 70-jarige lidmaatschap vertelde Gerrit hen ook over zijn jeugd tijdens de Tweede Wereldoorlog en over zijn boek. Daarop gewezen trok de redactie van Marechaussee Contact kort daarna naar Nunspeet en tekende het schitterende verhaal op voor een bredere bekendheid. | Door: Frans Meijer

Gerrit Koele woont al jaren in Nunspeet, nog steeds – nu alleen omdat zijn echtgenote Gré zeven jaar geleden overleed – in een eengezinswoning met boven de slaapkamers. Tot voor tien jaar terug liep hij nooit, ook niet bij zijn collega's, te koop met zijn verzetsactiviteiten en zijn gevangenschap door de Duitsers. Daarin bracht kleinzoon Bert Bruijnes verandering: "Opa... vertel eens..." en toen kwamen de verhalen los. Nu is Gerrit er toch wel trots op. Hij kreeg twee Koninklijke onderscheidingen: op 5 april 1974 de Orde van Oranje-Nassau in zilver met de zwaarden en op 7 oktober 1981 Ridder in de Orde van Oranje-Nassau met de zwaarden. Enerzijds vanwege zijn werk en anderzijds doordat hij een intensief leven als vrijwilliger heeft beleefd. Mijn ontvangst in Nunspeet was allerhartelijkst met meteen de fotoboeken op tafel omdat we bepaalde brigades en functies deelden, weliswaar niet op hetzelfde moment in onze loopbanen. De koffie met koek stond klaar en smaakte heerlijk.

Daden

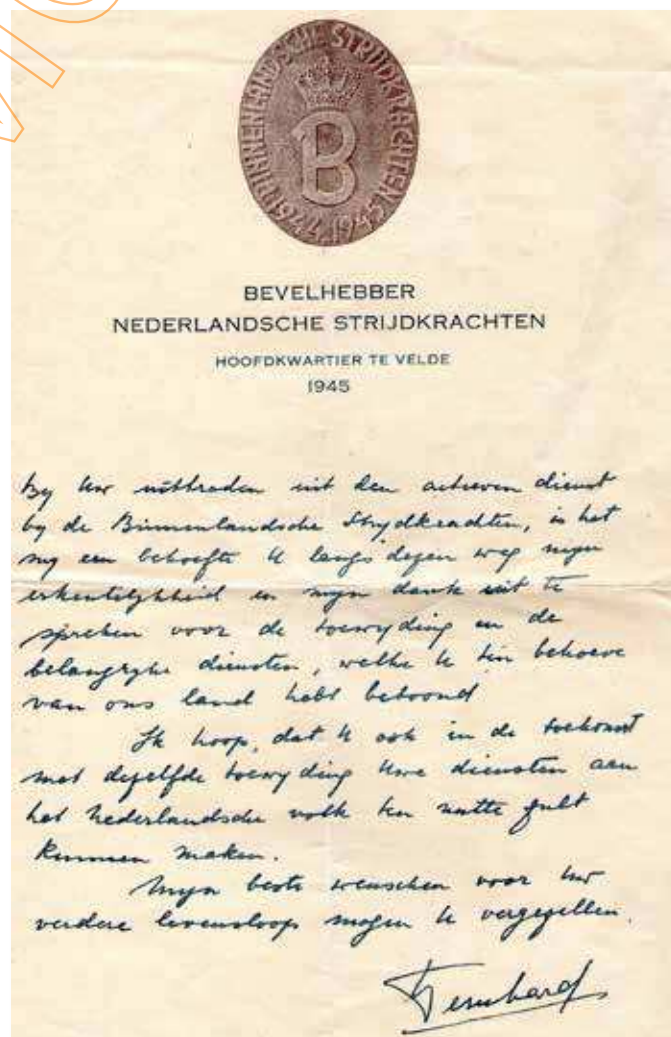
Het was zijn kleinzoon Bert die alles aan het rollen bracht en ook de mond van opa liet vertellen. Aan Gerrit was nooit het Verzetshedenkingskruis uitgereikt, zoals aan de 15.000 personen die tijdens

de Tweede Wereldoorlog in het verzet hadden gezeten. Dat kon vanaf een paar jaar na 1980 ook niet meer, maar kleinzoon Bert schreef een brief aan de Chef Militair Huis van koningin Beatrix. Opa Koele had

actief deelgenomen aan de verzetsgroep Hattem en later ook bij de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten, wapens en munitie gesmokkeld, deelgenomen aan diverse verzetsacties en zich ontfemd over een Engelse parachutist uit de Slag om Arnhem: Eric John Davis. In 1943 was er ook een gevangenzetting van vijf maanden in het Oranjehotel in Scheveningen, gevolgd door een transport naar Duitsland en Gerrits ontsnapping uit die trein. Na een uitgebreid Haags onderzoek resulteerde dit in de uitreiking van het Herinneringsinsigne Binnenlandse Strijdkrachten 1944-1945 met een door prins Bernhard ondertekende oorkonde. Gerrit was toen bijzonder emotioneel.

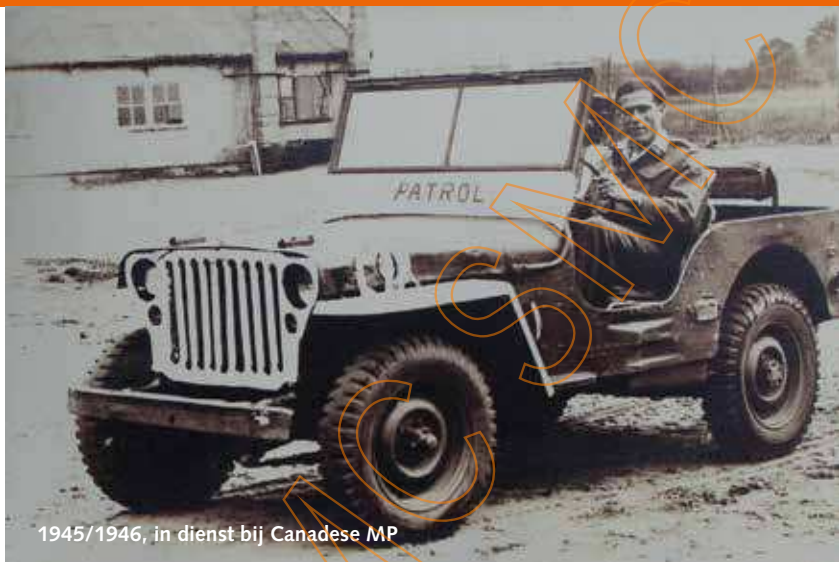
Oranjehotel

Samen met Petronella Polinder schreef Gerrit zijn memoires op papier: 'Het oorlogsverleden van Gerrit Koele'. Het boek kwam in 2015 uit. Toen in Nederland de Tweede Wereldoorlog uitbrak was Gerrit zeventien jaar oud: "En toen

Cellengang in het 'Oranjehotel'

1945/1946, in dienst bij Canadese MP

stopte voor mij gelijk mijn toekomst." Hij ging werken op de boerderij van zijn opa, schuin tegenover de Willem de Zwijgerkazerne in Wezep.

Begin 1943 kreeg hij een oproep voor de *arbeitseinsatz*, maar verzoon een list om via Portugal naar Engeland uit te wijken. Met een vals paspoort op zak zou hij in Brest (Frankrijk) door het verzet verder geholpen worden. Net in Frankrijk werd hij in de trein gearresteerd. De *Sicherheitspolizei* geloofde zijn verhaal niet dat hij zou gaan werken aan de *Atlantikwal* in Brest. Terug in Nederland belandde Gerrit via een school in Den Haag in het Oranjehotel Scheveningen, de gevangenis, eerst een paar dagen eenzaam in een 'dodencel' en uiteindelijk samen met Jan Ludwig in cel B360. De verhoren waren zwaar, maar hij hield vol dat hij wilde gaan werken aan de *Atlantikwal*. Het eten was er ronduit slecht en de kilo's vlogen er af. Begin augustus kreeg Gerrit nog bezoek van zijn ouders. In het boekje staan nog vele andere anekdotes. Pijnlijk was het vertrek van vriend Jan uit de gevangenis naar Duitsland; hij zou de oorlog niet overleven. Zelfs nu moet Gerrit nog huilen als hij aan Jan denkt.

Ontsnapping

Gerrit trok de kleding aan van voor zijn gevangenschap, maar thuis kwam hij niet. Hij ging met zestig anderen op transport naar een werk- of een concentratiekamp. De trein was al in Duitsland en het raam kon omhoog. In een bocht sprong Gerrit uit de trein, landde op het talud met een dikke enkel en geweerschoten vlogen hem na, één kogel ging

dwars door zijn hand. Na een tijdje buiten kennis te zijn geweest, begon hij 's nachts te lopen naar de Nederlandse grens. Hij at van het land, dronk melk uit de bussen bij de boerderijen en moest oppassen voor waakhonden. Ruim anderhalve dag later was hij thuis.

De Duitsers waren echter al bij zijn ouders aan de deur geweest en na de heerlijke maaltijd regelde het verzet in Hattem een plek bij boer Gerrit van Dijk in Zalk/Hattemerbroek. De gezamenlijke boeren besloten dat hij in een gat in de grond achter de doornenhaag moest slapen, bedekt met zoden en een luchtpijpje in het dak. Hij haalde zo met werken op de boerderij het einde van de oorlog, behaalde zelfs een melkdiploma. Tussentijds deed hij veel verzetsactiviteiten en bezorgde twee vrouwen uit Zeist de terugreis van hun leven: een kindervagen vol etens- en drinkwaren in de hongerwinter 1944/1945.

Gerrit Koele

Herdenking

Nog elk laatste zaterdag in september is Gerrit met een familielid aanwezig bij de herdenking rond 'Dodencel 601' in de Penitentiare Inrichting Scheveningen. Daarna gaat het gezelschap naar het poortje in de muur (alleen dan open) met de gedenkplaat 'Zij waren eensgezind' waardoor de ter dood veroordeelden werden afgevoerd naar de Waalsdorpervlakte voor de kogel. Het Oranjehotel moet behouden blijven, vindt de regering. Het wordt toegankelijker gemaakt voor publiek, als 'Nationaal Monument Oranjehotel'. Oftewel iedereen mag dit straks gaan bezichtigen, in samenhang met de Waalsdorpervlakte met haar grote Bourdonklok. De opening zal in september 2019 plaats vinden en er is daarover ook een documentaire in de maak. Een opname vond plaats in Huize Koele in Nunspeet, waar Gerrit ruim het woord kreeg. Dit gaan we eerdaags op tv beleven.

Gerrit Koele betrad op 1 mei 1946 de Van Haeftenkazerne in Apeldoorn. Op 1 november 1981 verliet hij als kapitein de Koninklijke Marechaussee op 58-jarige leeftijd. Hij vervulde tal van functies: vanaf de Brigade Nieuw-Schoonebeek via onder meer Delfzijl en commandant Brigade Den Haag naar zijn laatste functie: veiligheidsofficier van het ministerie van Defensie. Maar velen kennen Gerrit – ook de dienstplichtigen – van de ruim tien jaar parate troepen bij 101 Marbat: Ststdet, 103 Maresk, 104 Maresk en plaatsvervangend commandant 41 Maresk.

Na zijn flo werd hij burgerambtenaar op het ministerie van Defensie en werkte daarna tot 1985 in de bedrijfsveiligheidsbranche (opleidingen) van de ABN-AMRO-bank.

Den Haag, Veteranendag 2018, SMC-detachement in het opstelvak

Veteranen... op naar Den Haag!

I Door: Frans Meijer

KMar-veteranen, jong en oud, hebben nog enkele dagen om zich aan te melden voor deelname aan de Nederlandse Veteranendag. Deze is in Den Haag op zaterdag 29 juni 2019, op de dag dat ook prins Bernhard jarig was.

Postactieve veteranen melden zich digitaal aan op de website www.veteraneninstituut.nl, onder "Mijn Vi". Geen internet? Bel dan 088-3340050. Let op, op 1 mei 2019 stopt deze mogelijkheid! Belangstellenden hebben eerst twee en daarna vier keuzemogelijkheden. De

eerste keuzevraag is: deelnemer of bezoeker? SMC hoopt uiteraard op deelnemers, met name bij het defilé. Een bezoeker krijgt uitsluitend treinkaartjes, maar geen maaltijd- (lunch en nasi) en geen consumptiebonnen. Een deelnemer kan:

1. meelopen met het defilé,
2. meerijden op een militair voertuig in het defilé,
3. rolstoelplaats aanvragen (ook voor partner/begeleider) en
4. tribuneplaats aanvragen (ook voor partner/begeleider).

Het SMC/KMar-detachement staat onder leiding van Stan Klijnhout. Andere SMC'ers in de organisatie zijn Cees van Ingen (coördinator; telefoonnummer 06-49816046), Willem le Rütte (locatie-manager Malieveld) en Jaap Gatsma (banierdrager). We verzamelen in de C-tent op het Malieveld, waar ook de bonnen worden uitgereikt. De andere KMar-eenheden verzamelen daar eveneens, heel goed voor contacten met hen die nog in dienst zijn.

Het Malieveld is open van 09.00 tot 17.30 uur. Daar is een materieel- en voertuigen-show (ook van de KMar), zijn er kinderattracties en is er muziek vanaf 14.30 uur op een kolossaal podium. Aan de andere kant staan pagodetenten voor verenigingen, musea enzovoort. De koning opent de veteranendag in de Ridderzaal om 10.20 uur. Van SMC is daarbij aanwezig Bert van Horen met echtgenote. Aansluitend vindt er op het Binnenhof een speciale medaille-uitreiking plaats aan prominente en pas van missie teruggekeerde militairen. Een van de medaille-opspelers is SMC'er Gerard van der Laan. Het defilé start op het Malieveld om 13.00 uur en is om 13.15 uur op het defileerpunt bij het Buitenhof. Gelijktijdig begint de vliegshow van de Koninklijke Luchtmacht over het defileerpunt. Vooraan loopt de banierwacht van het Veteranen Platform, met dit jaar daarin SMC'er Ben Langendoen.

De gezelligheid onder de veteranen en met het publiek komt pas goed op gang bij terugkeer op het Malieveld. U komt toch ook?

Den Haag, Veteranendag 2018

Den Haag, Veteranendag 2018, stand Marechausseemuseum

Veiligheid achter de schermen

2013, Ceuta (Spaanse enclave in Marokko)

Na de aanslagen in New York in 2001 en in Madrid op de hogesnelheidstreinen in 2004, en de moord op Theo van Gogh in datzelfde jaar in Amsterdam besluit de Nederlandse politiek om de veiligheidsdiensten in Nederland uit te breiden. Extra gelden worden vrijgemaakt voor onder andere de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst (AIVD), politie en marechaussee. De Koninklijke Marechaussee kiest ervoor om vooral de informatiepositie in het buitenland te versterken door verbindingsofficieren (liaisons) te plaatsen bij Nederlandse ambassades. Een van hen is Breunis van de Pol. De redactie spreekt met hem en dat levert een interessante inzicht op! | Door: Jan Gaasbeek

In 2006 plaatst de KMar dertien verbindingsofficieren bij de ambassades. Overigens is daarvoor al een aantal binnen Europa geplaatst voor het uitwisselen van informatie in relatie tot het Verdrag van Schengen. De Nederlandse politie, vanuit het toenmalige Korps Landelijke Politiediensten (KLPD), heeft al liaisons geplaatst op diverse ambassades. Door de komst van deze nieuwe KMar-liaisons is het wel van belang om samen op te trekken en zodoende wordt een convenant opgesteld tussen politie en KMar. Breunis: "Liaisons van de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND) werden in mijn tijd buiten beschouwing gelaten, aangezien er door de politie en KMar met hen geen politie-informatie gedeeld kon/mocht worden. Later in

2018 werd in het kader van terrorismebestrijding daarin alsnog voorzien en een ander convenant opgesteld waarin het delen van bepaalde informatie met de IND alsnog werd geregeld."

Het eerste convenant tussen politie en KMar komt erop neer dat verbindingsofficieren van politie en KMar een intermediaire en faciliterende rol vervullen binnen de internationale politieke en justitiële informatie-uitwisseling. Die functionarissen ondersteunen daarbij over en weer zowel de politie- als de KMar-organisatie. "De verbindingsofficieren van de KMar hebben een taakaccent door hun specialisme op het gebied van bestrijding van illegale grensoverschrijding, mensensmokkel en

fraude met reis- en identiteitsdocumenten. Ook op het gebied van criminaliteit die samenhangt met de politietaken op de luchthavens en de beveiliging van de burgerluchtvaart in relatie tot terrorismebestrijding. De verbindingsofficieren van de politie doen dat vanuit hun specialisme op het gebied van de bestrijding van zware georganiseerde criminaliteit en terrorisme."

Behalve politieke en justitiële informatie-uitwisseling rapporteren verbindingsofficieren over hun werkzaamheden en over trends en ontwikkelingen binnen het land van plaatsing, zowel aan de dienstleiding van beide organisaties als het bevoegd gezag. Verder verrichten ze werkzaamheden voor het Europees

Agentschap Frontières Extérieures (Frontex) in Warschau, dat gaat over de gemeenschappelijke buitengrenzen binnen Europa, de Europese politieorganisatie in Den Haag (Europol) en ketenpartner Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) alsmede de Bijzondere Dienst KMar. Daarnaast behoren het bevoorwaarden van niet-executieve internationale politiesamenwerking maar ook het representeren van de KMar en politie tot hun taken.

Door de toename van het aantal KMar-liaisons in 2006 komt het gezamenlijk aantal van politie en KMar uit op 34. Deze zijn wereldwijd geplaatst op Nederlandse ambassades. "Operationeel vallen liaisons onder de huidige Dienst Landelijke Informatieorganisatie van de Landelijke eenheid Nationale Politie in Zoetermeer. Daar is niet alleen het Landelijk Internationaal Rechtshulpcentrum gevestigd, maar ook een *unit* KMar, als *backoffice* voor de liaisons in het buitenland."

Breunis wordt geplaatst bij Nederlandse ambassades in Warschau (2006-2009), Madrid (2012-2015) en van 2015 tot aan zijn flo als flexibel liaison in Athene. "In de beginfase reageerden de liaisons van de politie enigszins nerveus. Kennelijk waren ze bang dat we hun taak gingen overnemen en met de overname door de KMar van alle politietaken op de Nederlandse luchthavens nog in het geheugen, kon ik die gedachte wel begrijpen... Er kwamen ineens dertien marechaussee-collega's in hun 'keuken' kijken. Door uit te gaan van de kracht van samenwerking met andere organisaties die de KMar altijd heeft gehad en nog steeds heeft, bleek van die nervositeit later geen sprake meer, op een enkeling na. Er werd ingezien dat samenwerking belangrijk was en informatie met elkaar gedeeld moest worden, om zo van beide kanten een bijdrage te leveren aan de belangrijke informatiepositie in het buitenland. Van belang voor de Nederlandse veiligheid. Dit in de ruimste zin van het woord!"

Binnen een land of regio waar een liaison werkzaam is, kan deze ook mede geaccrediteerd zijn in een ander

land om met zusterdiensten informatie uit te wisselen. Per land of regio kan het taakaccent van informatie-uitwisseling ook verschillen. "In de beginfase van mijn plaatsing in Warschau kwam de nadruk te liggen op het bouwen van een goed netwerk met het Europees Agentschap Frontex. Binnen Frontex (inclusief het *management board*) participeren ook de grensbewakingsdiensten die aangesloten zijn bij Frontex, waaronder de KMar en waarin CKMar ook zitting heeft. Daarnaast was het van belang om een netwerk op te bouwen met de Poolse grenspolitie.

Een fenomeen wat toen speelde, was de Tsjetsjeense doelgroep die via mensensmokkelaars probeerde Europa in te komen; informatie-uitwisseling hierover was zeer belangrijk! Gelukkig spraken de meeste Polen van de grenspolitie Engels of Duits. Dat maakte de communicatie makkelijker, want na zes maanden Poolse les ben ik ermee gestopt. Er was voor mij geen touw aan vast te knopen. Gelukkig ging het met het Spaans tijdens mijn plaatsing in Madrid anders. Daarvoor ben ik eerst vijf weken op een cursus Spaans geweest die klassikaal werd gegeven. Uiteindelijk ging mijn voorkeur toch uit naar het ontvangen van individueel onderwijs. Dat Spaans mij beter lag dan Pools bleek al snel. Want na de eerste voor iedereen bekende woorden *si*, *no* en *gracias* kon ik na ongeveer een jaar al een aardig woordje Spaans meepraten."

Het werken op een Nederlandse ambassade is bijzonder. "Buitenlandse Zaken keek toch met een bijzonder oog naar jou als medewerker van een ander ministerie. Je was toch een buitenstaander.

2014, Madrid Barajas Airport, Breunis met Guardia Civil na uitgeleide van vips

2015, Valencia, na gemaakte afspraken natafelen met commissaris van Policia Nacional

der. Vooral in 2006 toen er ineens meer KMar-liaisons werden geplaatst bij ambassades, vroeg men zich af wat de KMar kwam doen? Overigens was dat in mijn beleving een samenspel tussen de ambassade en de al 'gevestigde orde' van politie-liaisons. Het gevoel dat ik daarover had bleek juist. Het was soms lastig je steeds weer te moeten bewijzen waarom de KMar bij een ambassade geplaatst werd. Later verdween dat, omdat Buitenlandse Zaken inzag waartoe de KMar instaat was en men gewoon niet zonder ons kon. Er kwam bepaalde informatie naar boven die interessant was. Wel moet begrepen worden, dat (politie)informatie niet altijd kon worden gedeeld met een ambassadeur. Maar wanneer er bepaalde zaken/onderwerpen met een hoog risico speelden die door de liaison met de zusterdiensten werden uitgewisseld, werd dat op hoofdlijnen zonder persoonsgegevens ook gemeld aan de ambassadeur. Dat was nodig omdat het niet zo kon zijn dat, wanneer er iets in de media terecht zou kunnen komen, een ambassadeur daarvan niet op de hoogte was. Een ambassadeur is nu

2014, Siracusa (Sicilië), bezoek aan Carabinieri en Guardia di Finanza

2014, Siracusa (Sicilië), aankomstvluchtelingen

eenmaal verantwoordelijk voor medewerkers op zijn ambassade, inclusief die van andere ministeries."

Er gebeurt ontzettend veel op het gebied van informatie-uitwisseling. Een verbindingsofficier kent geen vijfdaagse werkweek van acht tot vijf, want criminaliteit houdt zich niet aan bureau-uren. "In Spanje heeft een tijdroepend onderzoek in een grote zaak ruim een jaar geduurd. Veel informatie werd over en weer uitgewisseld tussen de onderzoeksteams van de Spaanse *Policia Nacional* en de KMar, waarbij ook observatieteams van de BSB en *Policia Nacional* werden ingezet. Lange dagen werden ook gemaakt toen met de Guardia Civil van Barcelona in 2015 informatie werd uitgewisseld, nadat een vliegtuig van *German Wings* was gecrasht. Het vermoeden van een terroristische aanslag was aanwezig maar dat bleek achteraf niet het geval. De oorzaak kennen wij allemaal en er kwam ook een Nederlandse passagier om het leven. Door mijn contacten kwam ik snel(ler) aan de belangrijke passagierslijst."

"Tijdens mijn laatste jaren als liaison werden vooral Europa en ook Nederland geconfronteerd met grote vluchtelingenstromen vanuit Turkije en Afrika. Daar was veel werk mee gemoeid. Bezoeken aan de Spaanse enclaves Melilla en Ceuta in Marokko, maar ook op Sicilië aan diverse autoriteiten en zusterdiensten waren schering en inslag. Tijdens gesprekken met een Italiaanse officier van justitie op Sicilië bleek mij al snel dat criminaliteit daar niet plaatsvond zonder 'wetenschap' van de Italiaanse maffia. Ook de zorg die er bij de Nederlandse politie-liaison in Rome en mij als KMar-liaison (ook

geaccrediteerd voor Italië) bestond over personen van terroristische groeperingen, die met de vluchtelingenstroom mee zouden kunnen komen, werd destijds met belanghebbende autoriteiten besproken en gerapporteerd. Ik durf duidelijk te stellen dat wij dat terecht onder de aandacht brachten."

In Spanje gestationeerd vlak voor terugkeer naar Nederland ontvangt Breunis van de Spaanse minister van Binnenlandse zaken een onderscheiding vanwege de goede bilaterale samenwerking. Terug in Nederland wordt hem gevraagd om tot aan zijn flo-datum, op ad-hocbasis, als flexibel liaison aan de slag te gaan in Athene. "De vluchtelingenstroom was flink op gang gekomen en door extra gelden voor uitbreiding van liaisonposten in het buitenland besloot de KMar onder andere in Griekenland een liaison flexibel in te zetten. Belangrijk doel: een netwerk opbouwen en bestendigen bij

de Griekse politie en vooral bij diensten die betrokken waren bij de bestrijding van illegale migratie en beveiliging burgerluchtvaart. Dit mede in relatie tot terrorisme."

Het zijn van liaison levert Breunis ook privileges op: niet alleen het werken in een internationale omgeving, maar ook genieten van het wonen in het buitenland. Ervaringen uitwisselen met Nederlanders die in het land werken waar hij geplaatst is en soms een andere inkijk bieden op hun wereld van doen en laten. "Weliswaar moest je vooral jezelf blijven, maar ik hield altijd in het achterhoofd dat je representant was van de Nederlandse overheid in casu de KMar. Daar kon je 24/7 op aangesproken worden. Ik ben blij dat de KMar-organisatie mij de mogelijkheden bood om in het buitenland te werken. Ik heb er goede privé-contacten met oud-collega's van zusterdiensten in Polen, Italië en Spanje aan overgehouden."

2014, Madrid, medaille-uitreiking

Breunis van de Pol ging in juni 2016 in de rang van majoor met flo. Hij kan terugzien op een schitterende (internationale) carrière. Zijn opleiding bij de KMar startte in 1976, waarna hij werd geplaatst bij de brigades te Soestdijk, Hoek van Holland en Amersfoort met ook een detachering bij de BSB. Na de wachtmeesterkursus werd hij als groepscommandant geplaatst bij de Brigade Soestdijk en daarna overgeplaatst naar de Brigade Nijmegen. Ook werd hij gedetacheerd bij de ambassade in Moskou. Plaatsingen volgden bij de CVKMAR, District KMar Schiphol, personeelsvoorziening KMar, Staf CKMar en wederom District KMar Schiphol. Naast zijn buitenlandplaatsingen was hij ook werkzaam bij de huidige Nationale Politie, unit KMar in Zoetermeer. Breunis is niet stil gaan zitten en is momenteel hoofdbestuurslid bij de Marechausseevereniging.

Wat het meeste trok

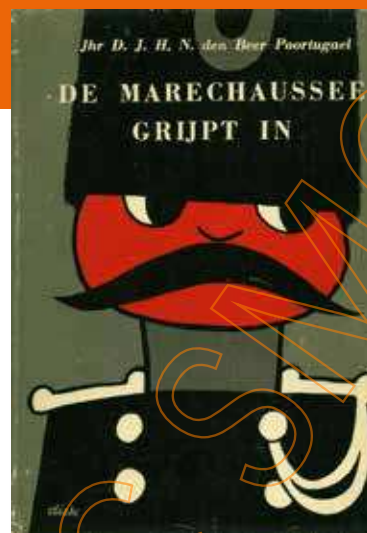
De Cavalerie is een prachtig Wapen en ik ben zo gelukkig geweest er bij te mogen dienen, toen er nog paarden in de stallen stonden, in stede van tanks, jeeps en andere gevechtswagens. Een onbezorgde, heerlijke tijd heb ik bij dat Wapen doorgemaakt en nu nog, wanneer ik op bijeenkomsten der cavalerievereniging oude kameraden spreek, doet het mij goed om herinneringen uit die lang verleden tijd op te halen.

Maar het Wapen der Maréchaussée trok mij toch meer. Wat het eigenlijk was, dat me er toe bracht om naar een plaats bij dat Wapen te solliciteren kan ik me niet met zekerheid realiseren. Was het, dat ik naar een meer verantwoordelijke functie verlangde? Mogelijk. Als luitenant-pelotonscommandant bij de huzaren heb je heel weinig in te brengen en heb je iedere dag maar precies te doen, wat je ritmeester je zegt. Wil je na afloop van het exerceren met je peloton door de springtuin, dan moet je dat eerst aan je ritmeester vragen. Denk je, dat nummertje 267 beter op een trens dan een stang zal gaan [Redactie: het gaat hier over paarden], dan mag je die verandering niet eigendunkelijk aanbrengen, maar moet je dat alweer eerst vragen... Misschien is het silhouet van die martiale kapitein met z'n zwarte snorren steeds in mijn verbeelding blijven leven en wellicht ook heeft het lezen van Sherlock Holmesverhalen de drang in mij doen ontstaan om de misdaad te bestrijden. Zeker is het echter, dat ik behoefte voelde om een functie te

bekleden, waarin men een direct nuttig effect van zijn werk kon zien. Dat ik bij de Maréchaussée mijn beide dienstpaarden kon behouden werkte zeer zeker mee op mijn besluit om naar de Maréchaussée over te huizen.

Mijn sollicitatie had gelukkig succes en zo begon ik mijn carrière bij het korps, dat 'Zonder Vrees en Zonder Blaam', in haar devies heeft geschreven. Spijt heb ik er niet van gehad, integendeel, want het was de gelukkigste tijd van mijn leven, die ik bij de Maréchaussée heb doorgebracht. Op het Depot te Apeldoorn kreeg ik een korte opleiding, meer een provisorische cursus in het Strafrecht en daarna werd ik toegevoegd officier bij een der divisies. Het toegevoegd officierschap was nog sedert zeer kort geïntroduceerd bij het Wapen en mijn divisiecommandant zat niet weinig met mij in z'n maag, hoewel hij dat echter zo min mogelijk liet blijken. Maar meer nog dan de overste zag zijn schrijver mij maar als een overbodig en lastig creatuur. Zolang hij schrijver was geweest had hij de stukken bij de overste gebracht en over de onafgewerkte post overleg met deze gepleegd. En nu behoorde ik dat te doen. Daarbij kwam, dat de schrijver was ingewerkt en ik eigenlijk van toeten noch blazen wist. Zijn adviezen waren dus beter dan de mijne.

De gang van zaken werd dus, dat de schrijver de stukken bij mij bracht, ze met mij besprak en dat ik met de vergaarde wijsheid naar de overste stapte. Dikwijls had ik de fijne dessous [Redactie: letterlijk 'onderkleding', hier 'het fijne van de zaak'] niet begrepen en moest toch de schrijver er aan te pas komen. De overste, een even beminnelijke als hoogstaande figuur, nam deze toestand nogal gelaten op, maar niet zijn schrijver, die zich achtergesteld voelde. En het grappige

van het geval was, dat hij dikwijls 'vergat' de stukken bij mij te brengen en dan rechtstreeks naar de overste stapte. Ook wachtte hij wel af of ik even van mijn kantoor weg was, bijvoorbeeld om eens naar een paard van me te zien en zodra ik mijn hielen had gelicht, kwam hij naar mijn bureau, was dan quasi verwonderd mij niet te zien en haastte zich vervolgens met de stukken naar de overste. De overste had hem in de gaten, de hele staf en ook ik en we hadden er allen evenveel plezier om.

De toestand werd nog maller, toen nog een tweede toegevoegd officier bij de divisie werd geplaatst, die in afwachting van een open te vallen districtscommando zolang moest opgeborgen worden. De arme schrijver bestierf het bijna. De nieuw aangekomen luitenant was, even als ik een hartstochtelijk ruiter en daarom 'vergeten' we maar de stukken bij de overste te brengen en gingen samen rijden, zeer tot genoegen van deze en niet minder tot die van de schrijver.

Toen mijn collega, die even ouder was dan ik, zijn commando kreeg, meende de overste niets beters te kunnen doen dan door mij bij te laten lopen in een der districten. Mijn mentor werd de kapitein X, die als geen ander de Maréchausséedienst beheerste en wiens posthume nagedachtenis ik wil eren met te zeggen, dat hij een maréchausséeofficier was par excellence, iemand, die niet alleen de voorschriften van buiten kende, maar ze ook met verstand en begrip van zaken wist toe te passen en van wiens lessen ik gedurende mijn gehele diensttijd bij het Wapen heb geprofiteerd.

[oorspronkelijke tekst uit
'De marechaussee grijpt in'
door jhr. D.J.H.N. den Beer Poortugael]

Parabellums

Gedurende een verlov van deze kapitein viel mij de eer te beurt zijn district te mogen commanderen. Nu spreek ik van een tijd, even na de eerste wereldoorlog en de districtscommandanten der Maréchaussée waren toen belast met de controle en afwikkeling van de grenswachten.

Nu zwaaide een luitenant, die we maar B zullen noemen, de scepter over een afdeling grenswachters en hij deed dat op uitmuntende wijze. Vonden de kapitein en ik bij onze inspectie op de meeste detachementen een rommelige en onge-disciplineerde troep, bij de luitenant B was alles tip top in orde. Hij ging prettig met de soldaten om, zorgde goed voor hun recreatie en toch heerste er een ijzeren discipline. Bovendien was de luitenant B een zeer aangenaam mens, met wie het prettig te praten was.

Doch op een morgen belde de brigadecommandant van het plaatsje, waar de luitenant B gestationeerd was, mij op en vroeg of hij 's middags bij mij kon komen, omdat hij me belangrijke mededelingen te doen had, die niet voor de telefoon geschikt waren. En 's middags deed hij me het verhaal. Die luitenant B was een smokkelaar eerste klas, hij liet van alles uit Duitsland komen, waar het destijds met de val van de mark heel goedkoop was en verkocht de goederen dan met grote winst in ons dierbaar vaderland. Nu, ik dacht, dat ik het in Keulen hoorde donderen. Die keurige, beleefde en correcte luitenant een smokkelaar, het was gewoon niet te geloven.

Maar de opperwachtmeester was positief in zijn bewering en hij vertelde nog erger. De luitenant zou zelfs Duitse repeteerpistolen, parabellums, gesmokkeld hebben voor de extremistische partij in het land. Dat was enkelen, die kennis hadden van zijn smokkelpraktijken toch te gortig geworden en ze waren gaan praten. Aan de ene kant speelt het me, dat de kapitein er niet was, want ik was eigenlijk wat verbouwereerd om, onervaren als ik was, geconfronteerd te worden met zulk een ernstige zaak. Maar aan de andere kant vond ik het toch wel aardig om voor het eerst eens handelend te kunnen optreden in een niet alledaagse aangele-

genheid. Met de opperwachtmeester en de brigadecommandant in de standplaats hield ik krijgsraad en ik voelde het als een geduchte steun in de rug, dat ik twee zulke ervaren politiemannen achter me had staan.

Nu was deze luitenant in kwartier bij een machinist van een trein, die dagelijks naar en van Duitsland reed en het vermoeden lag voor de hand, dat deze de hand in het spel had en de eigenlijke vervoerder van de smokkelwaar was. We kwamen toen overeen, dat ik de luitenant uit de richting zou sturen onder een of ander voorwendsel en dat we dan huiszoeking in zijn kwartier zouden doen. Zo gezegd, zo gedaan. Ik gaf de luitenant telefonisch bevel om zich de volgende dag naar A te begeven, waar ik inspectie wilde houden over een zijner detachementen. En toen de kust vrij was, deden we huiszoeking.

Het was de eerste maal, dat ik zoiets ondernam en ik weet nog heel goed, dat ik vrij nerveus was. Zouden we iets vinden? We gooiden alles overhoop, keken in kasten, in laden, peuterden zelfs matrassen open, maar vonden niets. Het begon er bedenkelijk uit te zien, vooral omdat er maar een heel nietig bewijs tegen deze reserveofficier was, niets dan wat on dits [Redactie: van horen zeggen].

Op de zolder werd alles overhoop gehaald, maar met even weinig succes. Juist wilden we zeer teleurgesteld weer naar beneden gaan, toen ik weggedrukt in een donkere hoek een kist zag staan, die aanvankelijk aan onze aandacht was ontsnapt. Ik klapte de deksel open en terzelfder tijd maakte ik een luchtsprong van plezier, want daar in die kist lagen keurig gerijde parabellums in grote en kleine kalibers.

Nu, ik was dan ook wel gelukkig, dat mijn eerste onderzoek zulk een eclatant succes had. De rest is gauw verteld. De luitenant was zeer verwonderd dat ik hem met de opperwachtmeester en een maréchaussée kwam halen en keek wel erg sip, toen we hem met het kleine arsenaal confronteerden. Toch wist hij aanvankelijk van niets. De machinist werd op zijn trein gearresteerd en moest deze rijden naar zijn woonplaats onder bewaking van twee maréchaussées. Later viel de luitenant toch door de mand en dat was het einde van mijn eerste onderzoek, waarop ik toen niet weinig trots was, hoewel er geen verdienste aan vast zat, maar alleen veine [Redactie: letterlijk 'ader', hier 'geluk'].

[oorspronkelijke tekst uit
'De marechaussee grijpt in'
door jhr. D.J.H.N. den Beer Poortugael]

Contactmiddag Buren

I Door: Martin Aalbers

Naast de jaarlijkse Algemene Reunië organiseert SMC ook elk jaar drie contactmiddagen voor haar begunstigers. De eerste contactmiddag van dit jaar is op 20 maart gehouden in de Dependance van het Marechausseemuseum in Buren. Met 55 begunstigers, waarvan een aantal bestuur- en commissieleden, was het een meer dan goed bezochte bijeenkomst.

Om 14.00 uur opent Gerrit Reloe, voorzitter Commissie Reünies en Contactdagen, de bijeenkomst met een bijzonder welkom voor de nieuwe voorzitter van SMC, generaal-majoor b.d. André Peperkoorn. André heeft per 1 februari jl. de voorzittershamer van brigadegeneraal b.d. Jack Vlaming overgenomen. Daarna richt Gerrit het woord tot René Parijs, vestigingsdirecteur van het Marechausseemuseum, die een korte presentatie zal geven. In zijn maidenspeech stelt André zich voor aan de aanwezigen en dankt Jack voor zijn inzet en vele werk voor SMC. De nieuwe voorzitter gaat de komende periode serieus werk maken van het begunstigerbestand. De aanwas zal moeten komen van de huidige generatie actieve en postactieve marechaussees. Er komt een commissie die met voorstellen en aanbevelingen zal komen.

Voordat René Parijs aan zijn presentatie begint, spreekt hij eerst Jack Vlaming toe. Naast zijn twaalf jaar voorzitterschap van SMC was Jack van 2012 tot najaar 2015 ook directeur van het Ma-

rechausseemuseum. Hij dankt Jack voor al zijn inspanningen voor het museum en voor SMC. Ook heet hij André welkom en hoopt op een vruchtbare samenwerking. Beiden ontvangen een attentie in de vorm van een kistje met vloeibare inhoud en een begeleidend dankwoord op papier. René's presentatie gaat over de 'herinrichting museaal bestel defensiemusea'. De Stichting Defensiemusea is opgericht op 1 april 2014 en vormt de overkoepelende organisatie van de vier defensiemusea: het Nationaal Militair Museum, het Marinemuseum, het Mariniersmuseum en het Marechausseemuseum. Per 1 januari 2015 is het predicaat 'Koninklijke' toegekend door Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander.

Na een korte onderbreking, waarin de deelnemers hun gesprekspartners snel vinden en de consumpties goed laten smaken, verplaatsen de begunstigers zich naar een zaal in het Marechausseemuseum voor de Algemene ledenvergadering van de Reünievereniging Marechaussee Contact (RvMC). Gerrit Reloe zit de vergadering voor. In de vergadering werd het afgelopen verenigingsjaar, de voorgenomen activiteiten 2019 en het financieel verslag besproken. De kascontrolecommissie deed verslag van haar bevindingen en er werd een nieuw lid voor deze commissie benoemd. Cor de Boom stopt als ledensecretaris en wordt opgevolgd door Gerrit Sels. Jack Vlaming wordt voor een termijn als lid van RvMC her-

kozen. Na de rondvraag gaat de club terug naar de dependance en gaat verder met het aanhalen van de contacten. Om 17.00 uur staat er een uitgebreid warm-koudbuffet klaar, dat wordt geopend door de heer Marten Mobach, die in juni 100 jaar hoopt te worden. Rond de klok van halfzeven keren de eerste begunstigers weer huiswaarts.

Niet alleen de Algemene Reünie (dit jaar voor het eerst op landgoed Bronbeek in Arnhem) is een gezellige bijeenkomst voor de begunstigers. De contactdagen hebben dezelfde strekking en zijn bedoeld om elkaar te treffen en bij te praten met gelijkgestemden in een andere omgeving. De tweede contactdag is op woensdag 24 april met een bezoek aan het PIT Veiligheidsmuseum in Almere. De derde contactmiddag is op 22 mei in de Koningin Máximakazerne in Badhoevedorp. Voor meer informatie zie de agenda in Marechaussee Contact, de wekelijkse SMC-nieuwsbrief en de SMC-website www.marechausseecontact.nl.

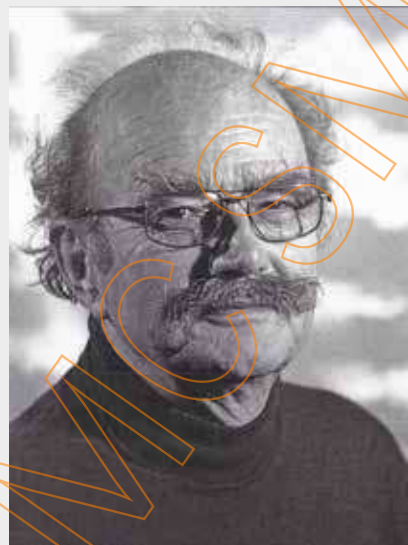
IN MEMORIAM

Oud-adjutant-onderofficier Arie van Veen

Op 22 maart 2019 is Arie van Veen in de leeftijd van 93 jaar overleden. Arie sukkelde de laatste drie jaar al met zijn gezondheid; zijn lichaam was op. Arie was de nestor van ons bestuur. Vanaf 1981 tot nu toe heeft hij daarvan deel uitgemaakt, de laatste jaren als adviseur.

Arie vervulde een bijzondere rol binnen de groep van Indië-veteranen. Op 8 mei 1947 vertrok hij als dienstplichtig marechaussee der eerste klasse naar het toenmalige Nederlands-Indië. Ruim een jaar later werd hij bevorderd tot dienstplichtig wachtmeester. Arie heeft vooral op de buitenposten en bij de recherche dienst gedaan. Vanaf zijn terugkeer uit Indië in 1950 tot recent heeft hij zich onvermoeibaar ingezet voor de belangen van zijn sobats. Met zijn twee boeken ('Tjampoer Marechéplisie' in 1991 en 'Militaire Politie in Nederlands-Indië 1945-1951' in 1997) heeft hij ook voor externen in detail aangegeven wat de taak van zijn sobats in het voormalige Nederlands-Indië was en wie waar is ingezet. Zonder deze twee boeken zou de rol van de Koninklijke Marechaussee en het Korps Militaire Politie zijn ondergesneeuwd in de algemene geschiedschrijving.

Vele uren heeft hij aan SMC besteed. Vele sobats en hun familieleden heeft hij met raad en daad bijgestaan. Hij fungeerde al als een nuldlijnsondersteuner lang voordat dat instituut is ingesteld. Arie is voor zijn inzet twee keer Koninklijk onderscheiden en heeft daarvoor ook de 'Chapel of four Chaplains Award' gekregen. We zijn hem en zijn echtgenote Annie, die hem hiervoor de ruimte heeft gegeven, voor dit alles heel veel dank verschuldigd. Wij zullen hem missen als vriend en als bijzonder bestuurslid. Wij wensen Annie, kinderen en (achter)kleinkinderen alle sterkte toe dit verlies te kunnen dragen. Moge hij rusten in vrede.

Wie goed doet, goed ontmoet

Dit spreekwoord is zeker van toepassing op de vrijwilligers bij het Fonds Sociale Zorg. Het is ook tevens een van de bindende factoren.

Ter versterking van hun team is het Fonds Sociale Zorg op zoek naar vrijwilligers die zich willen inzetten voor de leden en oud-leden van de Koninklijke Marechaussee, die een steun in de rug kunnen gebruiken.

Ledenbezoeker(s) voor de regio Drenthe en de regio Overijssel

Een ledenbezoeker bezoekt namens het Fonds Sociale Zorg (FSZ), leden en oud-leden van de Koninklijke Marechaussee die ziek zijn, weduwen en

wezen, en leden op leeftijd. Tevens zijn ze aanwezig bij een begrafenis of crematie van een (oud-)collega om een laatste groet te brengen.

Coördinator/beheerder van de FSZ-winkel in Apeldoorn

De coördinator van de winkel is verant-

woordelijk voor de verkoop in de FSZ-winkel op het Opleidings- en Trainingscentrum KMar in Apeldoorn. Deze functionaris woont bij voorkeur in de regio Apeldoorn en is tevens bestuurslid van het Fonds Sociale Zorg.

Voor verdere informatie graag contact opnemen met de voorzitter van Fonds Sociale Zorg, Theo Wielens (telefoon: 053-5721060 / 06-42169443; e-mail: voorzitter@fondssocialezorg.nl) of met de coördinator zorg en nazorg Bert Tuenter (telefoon: 06-10120697; e-mail: zorgennazorg@fondssocialezorg.nl).

Lichting 59-1 na 60 jaar weer samen

— Door: Edward Woldendorp

Het was de organisatie gelukt om op 5 februari 2019, precies zestig jaar na opkomst, eenentwintig oud-dienstplichtig marechaussees in de Koning Willem III-kazerne in Apeldoorn te verzamelen.

We waren met een clubje van dertig personen, want sommigen hadden hun echtgenotes meegebracht, waarvan enkele dames elkaar al kenden. Voor ons was een zaaltje gereserveerd en de stemming zat er al gauw in. Bij aankomst was er koffie met gebak en was

er een ruime keuze aan consumpties. De doorlopende fotoreportage, waaraan meerdere lichtinggenoten hun bijdrage hadden geleverd, riep vele gebeurtenissen van vroeger in de herinnering terug.

Na de lunch verzorgden kapitein Tattersall en Fred Klijndijk een rondleiding over de kazerne, die we nu eens met andere ogen hebben bekeken dan in 1959. Bijzonder interessant was de uitleg over de gewaagde ontsnapping van de Schotse legerarts Graeme Warrack uit de kazerne ten tijde van Market Garden,

de poging van de geallieerden om de Rijnbrug in Arnhem te bezetten in september 1944. De Koning Willem III-kazerne was toen als militair hospitaal ingericht voor gewonde geallieerde en Duitse troepen.

Zestig jaar na opkomst hebben de meeste reüniegangers de leeftijd van tachtig jaar bereikt. Het is niet waarschijnlijk, dat er nog eens een reünie zal worden georganiseerd, maar wie weet? Hoe langer de dienstdienst geleefd is, hoe mooier de herinneringen! Het was een mooie dag.

Foto's van KMar-voertuigen gezocht

In navolging van twee boeken over voertuigen bij de Koninklijke Landmacht en Koninklijke Marine willen Ad Stegeman en Harry Isings nu een boek samenstellen over de voertuigen in

gebruik (gewoest) bij de Koninklijke Marechaussee. De foto's van KMar-voertuigen zullen samen met die van de Koninklijke Luchtmacht in één publicatie worden uitgegeven.

De samenstellers zijn op zoek naar foto's van KMar-voertuigen met name uit de periode 1945 tot 1980, maar ook die van diverse missies van de laatste jaren. Uiteraard maken niet-reguliere voertuigen zoals pantservoertuigen, trucks, aanhangers, motoren, trekkers en andere voertuigen waarvan er maar enkelen zijn gemaakt, het boek interessant en compleet. De foto's die nu op het internet zijn te vinden, kunnen vanwege de rechten daarop niet worden gebruikt. Betalen voor deze foto's maakt het boek onbereikbaar duur. Het is juist leuk en interessanter om privé-

foto's tentoon te stellen met of zonder toelichtende tekst of anekdotes. Het verzoek is of u op zoek wilt gaan in de fotoboeken, wellicht die van uw vader als de traditie in de familie zit. Maak van de foto('s) dan een goede scan. Geef indien mogelijk aan onder welke omstandigheden, en waar en wanneer de foto is gemaakt. Kunt u zelf geen scan maken, dan is sturen per post natuurlijk ook mogelijk. U ontvangt de foto na het scannen weer retour. Heeft u veel foto's, dan bestaat de mogelijkheid dat de samenstellers deze bij u thuis komen scannen. Vergeet niet uw contactgegevens te vermelden zodat nog eventueel navraag kan worden gedaan. Doet u mee om van dit boek een succes te maken? Uw reactie kan naar e-mailadres: KMARvoertuigen@gmail.com.

Gelders Politie Mannenkoor

Door: Jan Gaasbeek

In 2016 bestond het Gelders Politie Mannenkoor vijftientig jaar. Een koor ontstaan door de samenvoeging van een tweetal koren: het mannenkoor van het district Apeldoorn van het Korps Rijkspolitie en het mannenkoor van het Wapen der Koninklijke Marechaussee, gevestigd in de Koning Willem III-kazerne te Apeldoorn.

De ontwikkelingen en belevenissen van dit koor worden beschreven in het prachtige – door het koor uitgegeven – jubileumboekwerk: 'Vijftientig jaar Gelders Politie Mannenkoor'. Of het koor nog vijftientig jaar haalt is de vraag. De vergrijzing slaat toe en het is moeilijk om, zoals bij meer verenigingen het geval is, nieuwe leden te werven.

Het Gelders Politie Mannenkoor bestaat momenteel uit 32 leden en is samengesteld uit zowel actief dienend als niet-actief dienend personeel binnen de provincie Gelderland van de Politie-eenheid Oost-Nederland en personeel van het

Wapen der Koninklijke Marechaussee, alsmede personeel werkend bij politieorganen binnen de provincie. Onder bepaalde voorwaarden kunnen Buitengewoon Opsporingsambtenaren ook lid worden van het koor.

Oud-leden van de KMar die thans van het koor deel uitmaken zijn: Kees van den Brink, Lammert Toering, Peter Kroon, Henk Kruiswijk, Koert en Martin Baas. Zij dragen tijdens uitvoeringen van het koor het KMar-uniform. Daarnaast zijn er leden die ook bij de Marechaussee hebben gediend maar het Wapen verlieten.

Door het koor worden per jaar zo'n vijf á zes concerten georganiseerd. Ook wordt ieder jaar – nu al meer dan twin-

tig jaar – wisselend in de regio een 'kersttour' verzorgd waarbij in vier of vijf woon-/zorgcentrums wordt opgetreden.

Het koor wil graag meer leden en zoekt daarvoor ook (oud-) marechaussees. Wellicht zijn er lezers, woonachtig in Apeldoorn of ruime omgeving, die daarvoor belangstelling hebben en lid willen worden. Met in de gedachte 'spreken is zilver, zingen is goud' kunnen zij zich opgeven bij de voorzitter, Rijk van Ark, 06-53262091. Voor nadere informatie kun je uiteraard bij hem

terecht, maar ook op de website van het Gelders Politie Mannenkoor www.nogkoor.nl. Op de website is ook de agenda van de optredens te vinden.

Nieuwe begunstigers

H. Endepoel
Dpl 79-2; KVV

R. van der Ploeg
Ber 79-3

N. Kempers
Ber 18-5

J. Wijngaard
Ber 03-12
EUFOR; ISAF

Wij heten de nieuwe begunstigers van harte welkom. In totaal vormen nu 2463 begunstigers, die dienen of gediend hebben bij de Koninklijke Marechaussee, het Korps Politietroepen of het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee (of hun partners) en afkomstig zijn uit alle delen van onze bevolking, een substantiële kring van vrienden rondom de Koninklijke Marechaussee.

Het bestuur

Overleden

J.A. de Boer
Geboren 13 oktober 1942
Overleden 4 maart 2019
Dpl 62-1

J.M. Lauwrier
Geboren 17 augustus 1936
Overleden 20 december 2018
Dpl 56-2

J.I. Soldaat
Geboren 15 mei 1932
Overleden 20 januari 2019
Dpl 52-1

A.Th.A. Verschuuren
Geboren 30 december 1934
Overleden 18 maart 2019
Ber 60-2

W.C. van den Bos
Geboren 3 februari 1934
Overleden 12 januari 2019
Dpl 54-1

W.J. van Looijen
Geboren 6 augustus 1934
Overleden 17 februari 2019
Dpl 54-4

W.J.P. Steenbergen
Geboren 15 april 1944
Overleden 20 september 2018
Ber 63-2

Mevr. S. van Dam-Kamstra
Geboren 27 november 1945
Overleden 7 juni 2018
Weduwe van W.C. van Dam
Dpl 63-6

E.G. Mulder
Geboren 19 juni 1932
Overleden 9 juni 2018
Dpl 52-2

D.J. Stuijvenberg
Geboren 9 september 1942
Overleden 12 januari 2019
Dpl 61-6

C.P. de Haas
Geboren 9 maart 1933
Overleden 2 februari 2019
Ber 53-3; MFO

R. Poel
Geboren 23 november 1944
Overleden 23 december 2018
Dpl 64-1

J.D. Tebbes
Geboren 30 maart 1948
Overleden 29 januari 2019
Ber 67-4

D.H. van Heeckeren
Geboren 13 april 1933
Overleden 5 mei 2018
Dpl 53-3

J.J. van de Poll
Geboren 26 februari 1935
Overleden 15 februari 2019
Dpl 55-3

A.J. van Veen
Geboren 14 februari 1926
Overleden 22 maart 2019
Dpl 4 DMC; Ned. Indië;
1 MPV; 3 MPV ; Ber

M.A.C.G. Klieverik
Geboren 19 februari 1949
Overleden 18 februari 2019
Dpl 72-2

H.B. Posthumus
Geboren 1 september 1926
Overleden 30 januari 2019
Dpl Ned. Indië
3 MPIV; 3 MPV

R. van der Velde
Geboren 29 oktober 1928
Overleden 3 februari 2019
Ber 48-3

J. Knevelbaard
Geboren 25 januari 1936
Overleden 26 januari 2019
Dpl 55-6

L.J. Smits
Geboren 1 juli 1929
Overleden 4 februari 2019
Ber 49-3

J. Vellinga
Geboren 28 oktober 1934
Overleden 26 januari 2019
Dpl 54-2

Bestuur en redactie van de
Stichting Marechaussee
Contact betuigen de
nabestaanden hun
medeleven en wensen
hen sterkte toe.

Stichting Marechaussee Contact
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
www.marechausseecontact.nl

Voorzitter

André Peperkoorn
voorzitter@marechausseecontact.nl

Vicevoorzitter

Ed Cousin
vice.voorzitter@marechausseecontact.nl

Secretaris

Pier Scholte
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
0049-5941999099
alg.secretaris@marechausseecontact.nl
(eveneens adres voor het melden van overlijden van begunstigers)

Penningmeester

Piet van Sprang
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
0252-674279
penningmeester@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL82 INGB 0003 9121 06 t.n.v.
SMC te Nieuw-Vennep (BIC: INGNL2A)

Begunstigersadministratie en werving

Gerrit Sels
Vrouwenzandstraat 22, 1443 WK Purmerend
0299-471242 / 06-22444926
ledensecretaris@marechausseecontact.nl
(inschrijven/opzeggen als begunstiger, wijzigen van (e-mail)adressen e.d.)

Reünievereniging Marechaussee Contact (RvMC)

Gerrit Reloe
Hastelweg 275, 5652 CV Eindhoven
06-30989598
reuniecommissie@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL22 INGB 0007 5300 25
t.n.v. RvMC te Eindhoven
(alleen voor eigen bijdragen bij evenementen)

Veteranen

Bert van Horen
06-47776806
veteranen@marechausseecontact.nl

Coördinator nuldlijnsondersteuning

Dirk van Harten
Oude Lagezoom 3, 4328 ED Burgh Haamstede
06-38655572 | 0111-720326
dvhartens@zeelandnet.nl

Redactie en Communicatie

Frans Meijer
0341-417087 / 06-20040693
redactie@marechausseecontact.nl

Webmaster

Roel Bouwman
webredactie@marechausseecontact.nl

Redacteur e-mailnieuwsbrief

Roel Bouwman
stmarcontact@gmail.com

.....
Commandant Koninklijke Marechaussee
Postbus 90615, 2509 LP Den Haag

Stichting Marechaussee Contact

De Stichting Marechaussee Contact (SMC) is een ideële stichting zonder winstoogmerk, op 24 oktober 1977 opgericht te Buren (Gelderland). SMC is aangesloten bij het Veteranen Platform en onderhoudt nauwe banden met o.m. de Koninklijke Marechaussee, het Veteranen Instituut en het Museum der Koninklijke Marechaussee.

De Koninklijke Marechaussee is een militaire politieorganisatie waarin in het verleden het Korps Politietroepen en het Korps Militaire Politie in Nederlands-Indië zijn opgegaan. Zowel beroeps- als dienstplichtig personeel, dat gediend heeft bij de Koninklijke Marechaussee en/of bovengenoemde korpsen, wordt van harte uitgenodigd zich aan te melden als begunstiger van SMC. Uiteraard is actief dienend personeel van de Koninklijke Marechaussee van harte welkom.

Doelen

SMC heeft tot doel het onderhouden of vernieuwen van vriendschappelijke banden tussen hen die in het heden of verleden als militair of burger werkzaam waren of zijn bij de Koninklijke Marechaussee, Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee en Korps Politietroepen. Tevens draagt SMC ertoe bij dat belangstelling voor en verbondenheid met de Koninklijke Marechaussee en de nauw daarbij betrokken instellingen levendig wordt gehouden. SMC wordt bij het realiseren van haar doelen ondersteund door ongeveer 2450 begunstigers.

Hoe?

SMC tracht haar doel onder meer te realiseren door het:

- organiseren van contactbijeenkomsten, excursies en reünies
- deelnemen aan herdenkingen
- tonen van onderling medeleven bij lief-en-leedgebeurtenissen
- aandacht schenken aan hoogtijdagen van de Koninklijke Marechaussee
- uitgeven van Marechaussee Contact, zesmaal per jaar
- informeren via de website www.marechausseecontact.nl
- verzenden van een wekelijkse e-mailnieuwsbrief
- ondersteunen van de veteranenzorg binnen de Koninklijke Marechaussee
- beantwoorden van specifieke vragen
- geven van voorlichting

Begunstiger worden?

De jaarlijkse bijdrage is € 15,- voor in Nederland wonende begunstigers en € 20,- voor in het buitenland wonende begunstigers. Bij een aanmelding voor minimaal twee jaar wordt zolang de voorraad strekt als welkomstgeschenk het jubileumboek 'Een krachtig instrument' toegezonden. Aanmelden kan op de website met het aanmeldingsformulier (onder tab bestuur/aanmelden).

Reünievereniging Marechaussee Contact (RvMC)

In het kader van de Raamregeling Reüniefaciliteiten (Ministerie van Defensie 2010) is in 2013, onder de paraplu van SMC, een reünievereniging opgericht. RvMC is opgericht tegen de achtergrond van kostenvergoeding op grond van de Defensie Regeling Reüniefaciliteiten. Elke SMC-begunstiger die veteraan, oorlogs- of dienstslachtoffer of postactief is, wordt automatisch en kosteloos lid van RvMC, tenzij hij of zij hiertegen bezwaar aantekent. Wel of niet lid zijn van RvMC heeft geen enkele consequentie voor de dienstverlening aan SMC-begunstigers.

Nuldlijnsondersteuning

Het Veteranen Platform, de Samenwerkende Veteranenontmoetingscentra en het Veteranen Instituut namen het initiatief tot het bieden van gestructureerde nuldlijnsondersteuning aan veteranen, militaire dienstslachtoffers en hun directe relaties. SMC participeert in dit ondersteuningsinitiatief. Het vfonds financiert dit met gelden uit de Nationale Postcode Loterij.

Ga op onderzoek uit in het Marechausseemuseum

Leer de Koninklijke Marechaussee en haar taken kennen: bewaken & beveiligen, grenspolitie en militaire politie & internationale taken. Er zijn activiteiten voor jong en oud: zo zijn er wisseltentoonstellingen te bewonderen, eens per maand komt een militair vertellen over zijn of haar werk, er zijn workshops voor kinderen en rondleidingen voor iedereen. Aan de hand van Dossier Plaats Delict maken kinderen in het nieuwe M-lab kennis met forensisch onderzoek*.

Lees het actuele programma op www.marechausseemuseum.nl.

(*vanaf eind mei te boeken voor groepen en schoolklassen)

Gebruik maken van de faciliteiten van het museum voor uw reünie, vergadering, receptie of zelfs bruiloft? Neem contact op via reserveringen@marechausseemuseum.nl, we denken graag met u mee!

Gratis toegang op vertoon van defensie-, veteranen-, postactieven- of MOD-pas